

11 ЧЭРВЕНА 2008 г. СЕРАДА № 107 (26220)

Кошт 490 рублёў

ВЫДАЁЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 Г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Увага! «Прамая лінія»

Медыцынскі сэрвіс на сучасны лад

Як удасканаліць якасць абслугоўвання, наколькі даступныя для ўсіх пацыентаў сучасныя медыцынскія тэхналогіі, ці ўдасца пазбавіцца ад чэргў у медуставах, калі плануецца завяршыць перааснашчэнне галіны? На гэтыя і іншыя пытанні падчас «прамой лініі» чытачам «Звязды» адкажа **начальнік упраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Ігар Уладзіміравіч БРОЎКА.** «Прамая лінія» адбудзецца 12 чэрвеня з 11 да 12 гадзін па тэлефонах: (8017) 292 38 92 і 292 38 21. Папярэдняе пытанні прымаюцца па тэл. (8017) 287 17 57.

НОВЫЯ НАЗНАЧЭННІ

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь 10 чэрвеня разгледзеў кадравыя пытанні.

Кіраўнік дзяржаўныя назаначыў:
Рахманова Сяргея Кімавіча — намеснікам Старшынёй Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі;

Рыбака Віктара Васільевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным паслом Рэспублікі Беларусь у Ісламскай Рэспубліцы Іран;

Паўлюскага Аляксандра Аляксеевіча — Надзвычайным і Паўнамоцным паслом Рэспублікі Беларусь у Каралеўстве Іспанія і Партугальскай Рэспубліцы па сумяшчальніцтву.

Прэзідэнт даў згоду на назаначэнне:

Рымашэўскага Юрыя Уладзіміравіча — намеснікам Міністра энергетыкі;

Ермака Аляксандра Валер'янавіча — намеснікам старшынёй Мінскага аблвыканкама;

Шубскага Аляксандра Мікалаевіча — старшынёй Расонскага райвыканкама;

Грыгаранкі Аляксандра Віктаравіча — старшынёй Буда-Кашалёўскага райвыканкама;

Какоры Мікалая Міхайлавіча — старшынёй Жыткавіцкага райвыканкама;

Кома Івана Іванавіча — старшынёй Чэарскага райвыканкама;

Астроўскага Аляксандра Мікалаевіча старшынёй Воранаўскага райвыканкама;

Кавальчука Ігара Яўгенавіча — генеральным дырэктарам гандлёва-вытворчага рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Бел-Фармацыя»;

Філімонава Міхаіла Васільевіча — дырэктарам дзяржаўнай установы «Дырэкцыя будаўніцтва атамнай электрастанцыі»;

Стука Аляксея Канстанцінавіча — намеснікам Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь;

Марозава Віктара Мікалаевіча — пракурорам Гродзенскай вобласці;

Сянкевіча Эдуарда Аляксандравіча — пракурорам Магілёўскай вобласці;

Шугава Сяргея Васільевіча — членам Гомельскага аблвыканкама.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

(Больш падрабязна — ў наступным нумары.)

У Бога ўсяго многа

XVI Міжнародны фестываль духоўнай музыкі «Магутны Божа» пройдзе ў Магілёве 23–28 чэрвеня.

Праграма фестывалю разнастайная: на сцэне знойдзецца месца і амерыканскаму спеваку-пратэстанту, і царкоўнаму дзіцячаму хору з Хоцімска, і вядомаму расейскаму ансамблю салістаў «Эрмітаж» пад кіраўніцтвам Аляксея Уткіна. Будучы арганная канцэрта ў касцёле і праваслаўнае свята званой на Архіраіскай вале. Прычым толькі музыкой у Магілёве не абмяжыцца. Рускі духоўны тэатр «Глас» пакажа свае спектаклі: «У Бога ўсяго многа» — гэта яркая назва дзіцячай пастастаноўкі.

Увогуле ў фестывалі будучы ўвазе ўдзел прадставіць васымі краінамі: Германія, Польшча, ЗША, Кітай, Украіна, Расія і Беларусь. Двое кітайскіх спевакоў, якія цяпер вучацца ў Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі, будучы ўдзельнічаць у конкурсе. Сёлета ў традыцыйных конкурсах бярúcь удзел 10 вokalістаў, 14 харавых калектываў і 5 вokalістаў.

Ілона ІВАНОВА.

Прадурхілім рак малочнай залозы

19 і 20 чэрвеня ў Мінску пройдзе агульнагарадская прафілактычная акцыя «Раку малочнай залозы — не!». Жанчыны, якія хочуць абслэдаваць малочную залозу, могуць наведаць указаныя ўстановы з 9.00 да 16.00.

Партызанскі і Заводскі раёны:

14, 17, 21, 22, 36 паліклінікі, Мінскі гарадскі клінічны анкалагічны дыспансэр, Медыцынскі цэнтр Мінскага трактарнага завода, медпункты Мінскага матарнага завода, Мінскага аўтамабільнага завода, Мінскага завода калясных цягачоў, універмага «Беларусь».

Маскоўскі раён:

15, 25, 32 паліклінікі, Мінскі гарадскі клінічны дыягнастычны цэнтр, медпункт ААТ «Галантэа».

Фрунзенскі раён:

2, 12, 20, 26, 31 паліклінікі, амбулаторыя «Сухарава», радзілыны дом № 2, медпункт ААТ «Сукно».

Кастрычніцкі раён:

3, 29, 35 паліклінікі, амбулаторыя «Сокан», гінекалагічная бальніца, медпункт ААТ «Керамін».

Ленінскі раён:

6, 7, 10, 11, 18, 23 паліклінікі, амбулаторыя «Лошыца», медпункты ААТ «Камунарка», ААТ «Элема».

Цэнтральны раён:

1, 4, 5, 16 паліклінікі, медпункт ЗАТ «Атлант».

Савецкі раён:

13, 30, 33, 34 паліклінікі, жаночая кансультацыя, медпункт УП «Мінскі Камароўскі рынак».

Першамайскі раён:

8, 19, 27, 28 паліклінікі, жаночая кансультацыя, медпункт ВРУП «Мінскі механічны завод імя Вавілава».

Парламенцкі дзёнік

СПЕЦЫЯЛІСТАЎ ДЛЯ ПРАЦЫ НА АЭС ПАЧНУЦЬ РЫХТАВАЦЬ УЖО Ў ВЕРАСНІ

Дэпутаты прынялі ў першым чытанні законпраект аб выкарыстанні атамнай энергіі. Усталёўваецца прынцып прыярэцтва абароны жыцця і здароўя цяперашняга і будучага пакалення грамадзян, аховы навакольнага асяроддзя перад усімі іншымі аспектамі дзейнасці па выкарыстанні атамнай энергіі. **Міхаіл Міхадзюк, намеснік міністра энергетыкі,** прадставіўшы дакумент дэпутатам, адзначыў, што законпраект размяжоўвае функцыі дзяржаўнага кіравання ў выкарыстанні ядзернай энергіі і рэгулявання дзейнасці па забеспячэнні бяспекі ў гэтай сферы. Ён назваў гэты законпраект базісным — тым, які служыць асновай для прыняцця іншых нарматыўных дакументаў. У адказе ад імя дэпутатаў, якія ўдзельнічалі ў абмеркаванні дакумента, які рэгулюе праваадносінны ў сферы атамнай энергетыкі. Той з'яўляецца дакументам прамога дзеяння і ўтрымлівае нормы, дзе ўсё прапанавана да апошняй дробязі (практычна няма адсылчальных нормаў). Міхаіл Міхадзюк адзначыў, што базісным законпраектам (законам) у гэтай сферы аддаюць перавагу ў многіх развітых краінах.

Намеснік міністра паведаміў

таксама, што ў Беларусі распрацавана Дзяржаўная праграма па падрыхтоўцы персаналу для АЭС. Так, спецыялізаваныя кафедры ў беларускіх ВНУ пачнуць працу ўжо ў верасні. Прадугледжана далейшая стажыроўка беларускіх спецыялістаў у Расіі і ва Украіне. Міхаіл Міхадзюк запэўніў, што адпаведныя дамоўленасці ўжо дасягнутыя. Паступаюць прапановы і ад іншых краін. Тэрмін «службы» сучасных АЭС, паводле інфармацыі намесніка міністра, складае 60 гадоў. У Беларусі плануецца пабудаванне АЭС магутнасцю 2 тыс. мегават, што забеспячыць патрэбы краіны ў энергіі на чвэрць.

БЮДЖЭТ — З ПРАФІЦЫТАМ
Па выніках года даходы Беларусі перавысілі расходы на 326 мільярд рублёў

Прафіцэт, няхай сабе і невялікі, не можа не радаваць. Асабліва калі ўлічыць, што фінансісты разлічалі на дэфіцыт у 1,4 трлн рублёў (а гэта паўтара працента ад ВУП). Ды і цэны на энэргарэсурсы павысіліся, што істотна павялічыла і даходную, і расходную частку беларускага бюджэту. Аб гэтым заявіў учора ў Аваляній зале **першы намеснік міністра фінансаў Андрэй ХАРКАВЕЦ.** Ён прадставіў

ДОМ ПАЛЯЎНІЧАГА

Майстры аздабляюць фронтон паляўнічага дома паляўнічай гаспадаркі Маладзечанскага лягаса.

Прэзідэнт Расіі наведзе Беларусь

Прэзідэнт Расіі **Дамітрый Мядзведзёў, як чакаецца, 22 чэрвеня наведзе Беларусь. Агладвонай дамоўленасці дасягнута ў час тэлефоннай размовы прэзідэнтаў Беларусі і Расіі, якія адбыліся па ініцыятыве кіраўніка расійскай дзяржавы.**

«Аляксандр Лукашэнка і Дамітрый Мядзведзёў дамовіліся аб візіце расійскага прэзідэнта ў Беларусь, які пройдзе 22 чэрвеня — у Дзень усенароднай памяці ахвяраў Вялікай Айчыннай вайны». Гэта трагічная дата з'яўляецца значамай для народаў абедвух краін. Сымвалічна таксама той факт, што сустрэча двух прэзідэнтаў адбылася ў прэс-службе. На гэтым фестывалі адбудзецца вечар памяці Віктара Роўды і музыкантаў з Англіі Гая да Пікарда, які таксама браў удзел у журы. У памяць музыкантаў, якія пайшлі з жыцця, упершыню прагучыць «Беларуская мяса» кампазітура Ігара Мацвееўскага. Як паведаміла начальнік упраўлення культуры Магілёўскага гарвыканкама Антаніна Шаркова, ужо цяпер 90 працэнтаў білетаў на канцэрт прададзены. Каштоўныя яны ад 5 да 10 тыс. рублёў. Усе фестывальныя мерапрыемствы гарантуюць сапраўдны жыццё гук.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў прэзідэнта Партугаліі

Кіраўнік беларускай дзяржавы **Аляксандр Лукашэнка** павіншаваў прэзідэнта Партугальскай Рэспублікі **Анібала Кавакю Сілву** з нацыянальным святам — Днём Партугаліі. Аляксандр Лукашэнка павердзіў зацікаўленасць Беларусі ў пашырэнні сувязяў з Партугаліяй і выказаў упэўненасць, што развіццё двухбаковага супрацоўніцтва будзе садзейнічаць умацаванню стабільнасці на еўрапейскім кантыненте.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

КАЛІ АЙЧЫННАЕ — НЕ ГОРШ ЗА ЗАМЕЖНАЕ

Праграмы імпартазамышчэння не павінны рэалізоўвацца ва ўрон канкурэнтаздольнасці

Адкрываючы ўчарашняе пасяджэнне **Прэзідыума Савета Міністраў Беларусі, на якім абмяркоўваўся ход выканання праграм імпартазамышчэння, першы віцэ-прэм'ер Уладзімір Сямашка зазначыў, што відэачыныя поспехі ў гэтай рабоце ёсць. Пацвярджэннем гэтага з'яўляецца хоць бы тое, што сёння толькі ў цэнавым выражэнні айчынная прамысловасць выпускае больш за 90 працэнтаў неабходнай сельгасвытворчай тэхнікі. Разам з тым «напярэдадні развалу Савецкага Саюза Беларусь выпускала не больш як 17 працэнтаў сельгаспадарчай тэхнікі ад патрэб», — падкрэсліў першы віцэ-прэм'ер.**

Яшчэ адным ярскім прыкладам таго, што праграма працуе, з'яўляецца тое, што рэспубліка практычна поўнасцю закрывае патрэбы ў збожжаборачных камбайнах за кошт беларускіх вытворцаў.

«Калі 3–5 гадоў таму былі размовы аб імпартазамышчэнні і якасці айчынных машын, — нагадаў Уладзімір Сямашка, — то зараз гэтага няма. Сёлета «Гомсельмаш» вырабляе 1180 камбайнаў, «Лідарпраамаш» — 165. Пры гэтым, калі летас першае прадпрыемства паставіла на экспарт 203 камбайны, то сёлета падпісаных кантрактаў на пастаўку 1550 машын». Аднак, на думку першага віцэ-прэм'ера, праграмы імпартазамышчэння не павінны рэалізоўвацца ва ўрон канкурэнтаздольнасці. У гэтай справе не трэба даходзіць да крайнасцяў, лічыць ён. «Неабходна разумець, што для невялікай краіны, якой з'яўляецца Беларусь з 9,7 млн насельніцтвам, няправільна ставіць пытанне аб поўным выказаў упэўненасць, што развіццё двухбаковага супрацоўніцтва будзе садзейнічаць умацаванню стабільнасці на еўрапейскім кантыненте.

Салідарны з Уладзімірам Сямашкам і міністр эканомікі **Мікалай Зайчанка**, які заўважыў, што імпартазамышчэнне не павінна быць самацэлюй. У гэтым пытанні, на яго думку, не трэба ўсё зводзіць да адміністрацыйнага ўплыву на прыняцце рашэння, а рэалізоўваць такія праекты на эканамічных механізмах. «У канчатковым выніку мы павінны адзіцца ад тэрміна «імпартазамышчэнне» і прыйсці да павышэння канкурэнтаздольнасці», — сказаў міністр. Ім

партазамышчэнне мае толькі тады сэнс, калі тэхнічныя параметры айчынных вырабаў не ступаюць замехным аналагам.

Мікалай Зайчанка спыніўся таксама на асобных момантах падрыхтаванага міністэрствам праекта паставы Урада, які ўносіць змяненні і дапаўненні ў паставу Савета Міністраў ад 24 сакавіка 2006 года № 402 «Аб Дзяржаўнай праграме імпартазамышчэння на 2006–2010 гады». Паводле яго слоў, узгоднены з усімі зацікаўленымі дакумент заклікаюць павысіць эфектыўнасць імпартазамышчальных праектаў. У адпаведнасці з ім, у прыватнасці, удасканаліваецца парадак фарміравання і маніторынгу імпартазамышчальных праектаў. Гэта дазволіць пазбегнуць уключэння ў праграму малаэфектыўных праектаў і, акрамя таго, неабгрунтавана выключаць іншыя.

Прадугледжваецца таксама праводзіць і маніторынг завяршэння праектаў на працягу трох гадоў. Дзяржорганы будуць абавязаны заклікаць з выканальнікамі імпартазамышчальных праектаў, што фінансуюцца за кошт бюджэтных сродкаў, дагаворы, у якіх агавораны ўмовы па вяртанні сродкаў у тых выпадках, калі яны выкарыстоўваюць неэфектыўна альбо не на канкрэтны мэты. Дарчы, мяркуючы, што кантроль за выкананнем імпартазамышчальных праграм будзе ажцэўляць камісія па канкурэнтаздольнасці ў якасці пры Савеце Міністраў.

Ігар ШЧУЧЭНКА.

Вакол Еўра

Чэмпіёнаў свету ўкачалі ў газон

Старт у групе «смерці» распачаўся «мёртвай» нічыёй і барацьбе паміж камандамі Румыніі і Францыі (0:0). Галюльны трэнер зборнай Румыніі **Віктар Піцурке** прызнаўся, што спадзяваўся на перамогу ў матчы: «Асабіста я разлічваў узяць у гэтым тры очки, бо Францыя ўжо не дэманструе той гульні, што раней. Але і нічыя — справядлівы вынік». Выратаваць гульнівы дзень заставала зборнай Італіі і Галандыі. Ён гэта ўдалося. Каманда Алаўро з 70 млн еўра, а таксама шэраг крэдытных пагадненняў з Кітайскай Народнай Рэспублікай. Дарчы, летас Беларусь выканала ўсе абавязкі па пагадненні ўнутранай і знешняй пазыкі, затраціўшы на гэта калі 2,5 трлн рублёў. Андрэй Харкавец абназначыў таксама тэндэнцыю да зніжэння па-датковай нагарузі.

Сацыяльнае скіраванасць бюджэту пры гэтым захавалася. Забеспечана дзяржаўная падтрымка рэальнага сектара эканомікі, будаўніцтва жылля і сацыяльна значных аб'ектаў. Узровень заробкаў у бюджэтай сферы летас павялічыўся да 700 тыс. рублёў, сярэдні памер стыпендыі студэнтаў ВНУ — да 120 тыс. рублёў, а пенсіі па Узросце — да 305 тысяч.

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Падпіліцца на часіні «Глянцый Бугалтар». Гэ на 2008 год у рэдзілі па самай вышэйшай цэне. Тэлефон рэдзілі: 209-69-01.

ААТ «Авенцла Уладзіміра Граўцова» Уліт 100224047 Ліквіды Мінскрэзіт № 0214/0172806 вблн 03.05.2004 ад 02.05.2009

ПРЫВЯЗАЛІ ДА ДРЭВА

Вучанцы сярэдняй школы зацянгулі ў лес побач з вёскай, у якой яна жыве, і прывязалі скотам да дрэва наглядна знаёмых хлосцы. Пра гэта заявіў у Кобрынскі РАУС пацярпелы. Неўзабаве следства ўстанавіла, што здезх над дзіцячыняй учынілі трое: дваццацігадовае жыхар в. Луцвічы і вучні каледжа з Кобрына.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

РУПЛІВЫЯ ПАШТАЛЬЭНЫ БУДУЦЬ УЗНАГАРОДЖАНЫЯ

7 пыласосаў, 7 электрачайнікаў, 7 насценных гадзіннікаў атрымаюць на выніках падпіскі на «Звязду» ў другім паўгоддзі і трэцім квартале лепшыя паштальёны ва ўсіх абласцях і ў сталіцы рэспублікі. А лепшы з лепшых стане ўладальнікам суперпрызу — двухкамернага халадзільніка «Атлант».

Пашта заўсёды была нашым самым лепшым памочнікам падчас правядзення падпіскай кампаніі. Мы ў сваю чаргу заўсёды стараліся аддаць лепшыя рэзультаты за дапамогу прывітаваць лепшыя рэзультаты вузлы паштовай сувязі, паштальёны аддзяленняў. А вось сёлета, каб было цікавай радавым паштальёнам, — людзям, якія неспрадзяна працуюць з падлісчыкамі, вышаралі распачачы гульні: «Прыз рупліваму паштальёну», ТАК ШТО ПАПШТАЛЬЭНЫ, УВАГА!

Для тых, хто за працы не паспеў ці не змог працягнуць умовы гульні, якія былі апублікаваныя ў «Звяздзе» за 24 мая, нагадаем:

Што трэба зрабіць, каб стаць удзельнікам гульні «Прыз рупліваму паштальёну»?

Па-першае, у другім паўгоддзі і трэцім квартале трэба павялічыць падпіску на «Звязду» не менш чым на 7 экзэмпляраў.

Па-другое, вынікі падпіскі фарміруюцца згодна з правіламі (вам даведзена ўсё ж пачытаць наш нумар за 24 мая 2008 года, дзе ўсе распісана падрабязна) і даслаць на «Белпошта».

Што будзе далей? Спачатку мы зборам усе заяўкі і вызначым самы лепшы вынік. Для таго, каб атрымаць звыздуючы халадзільнік, трэба падняць падпіску на сваім участку не менш як на 80 экзэмпляраў у параўнанні з I кварталам 2008 г.

Потым усе заяўкі будуць рассартаваныя на 7 рэгіянальных груп, усе вобласці і сталіца рэспублікі. У кожнай групе камісія вызначыць 1-е, 2-е і 3-е месцы. Крэтэрый вызначэння той жа — павелічэнне колькасці падпісак у экзэмплярах.

Такім чынам, паштальёны, якія зоймуць у сваіх рэгіёнах першыя месцы, атрымаюць ад «Звязды» пыласосы, за другія месцы — электрачайнікі, за трэція — насценныя гадзіннікі.

Спяшайцеся! Вынікі мож- чаецца да 1 жніўня, але ж ПАПДІСКА ЗАКАН- ЧВАЕЦЦА У ЧЭРВЕНІ!

«Звязда» жадае вам поспехаў! Павялічайце колькасць падлісчыкаў на нашу газету і вы не толькі станцеце ўладальнікамі нашых прызоў, але і адлучце, наколькі прыемна неслі людзям РОДНУЮ ГАЗЕТУ НА РОДНАЙ МОВЕ.

РОЗГАЛАС

А П О Ш Н Я Я І Н Ф А Р М А Ц Ь Я С У Т А К

«ВЫХАД» КАЛАРАДСКАГА ЖУКА ЗАТРЫМЛІВАЕЦЦА

Сёлета ў цэнтральных і больш паўночных рэгіёнах краіны масавы выхад на паверхню каларадскага жука чакецца са спазненнем прыкладна на сем-дзесяць дзён. На гэта паўплывала халоднае надвор'е ма: атымальная тэмпература глебы для выхаду жука складае 11–14 °С, паведаміў журналісту «Звязды» намеснік дырэктара па навуцы РУП «Навукова-практычны цэнтр Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі па сельгасгаспадарчым і пладаагароднінаводстве» **Іван Калядка.**

Увогуле праблема каларадскага жука з'яўляецца актуальнай для Беларусі штогод, найперш, зразумела, для прыватнага сектара. Сёлета, магчыма, колькасць папуляцыі будзе некалькі меншай. Паводле слоў Івана Іванавіча, калі не праводзіць хімічнай апрацоўкі бульбы ад шкодніка, страты ўраджаю могуць даходзіць да 50 працэнтаў. Пры захаванні ж тэхналогіі барацьбы яны зводзяцца амаль да нуля. Праўда, пакуль праводзіць апрацоўку можна хіба толькі на асобных участках у паўднёвых раёнах. Асноўныя намаганні трэба будзе прыкладзі, калі з'явіцца буйная чырвоная лічынкі.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ВАЛЮТНЫЯ ДЭПАЗІТЫ ПЕРАВЫСІЛІ \$2 МЛРД

За пяць месяцаў гэтага года ўклады беларусаў у банках павялічыліся больш як на 1,5 трільяна рублёў, паведаміў карэспандэнт «Звязды» прэс-сакратар Нацыянальнага банка Беларусі **Міхаіл Журавовіч.**

На пачатак чэрвеня ў перазапіку на нацыянальную валюту насельніцтва трымала ў банках больш за 12 трільянаў рублёў на дэпазітах. Прычым рублёвыя дэпазіты склалі звыш 7,8 трільяна рублёў, а валютныя — упершыню перавысілі 2 мільярды долараў.

Ігар ГРЫШЫН.

ПАМЫЛКА КАМАНДЗІРА?

У красавіку наша газета паведаміла аб тым, што на тэрыторыі аэрапорта «Гомельшчына» разбіўся лёгкарадыёны самалёт у час вучэбна-трэніровачнага палёту, у якім выработвалася прымяненне яго ва ўмовах, калі перастаў дзейнічаць рухавік. У бальніцу з траўмамі чалавек трапіў ужо экіпаж. Спецыяльная камісія і тэхнічная экспертыза, якія разбіралі прычыны незвычайнага здарэння, схільныя думаць, што яго адбылося з-за памылкі камандзіра экіпажа. Узбуджана крымінальная справа.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ЗА ГЕРАІН — У КАЛОНІЮ

СПЕЦЫЯЛІСТАЎ ДЛЯ ПРАЦЫ НА АЭС ПАЧНУЦЬ РЫХТАВАЦЬ УЖО Ў ВЕРАСНІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
ДЗЯРЖАВА АБЯЎАЕ ВЫКАНАЦЬ УКЛАДЫ НАРОДУ
 ...калі банк не здолае выканаць свае абавязкі, а памеры саміх укладаў у перавышчы пяці тысяч еўра

Депутаты прынялі ў другім чытанні праект закона аб гарантаным пакрыцці банкаўскіх укладаў (дэпазітаў) фізічных асобаў. Паводле слоў **Івана МЫЧКО**, намесніка старшыні Пастаяннай камісіі па грашово-кредытнай палітыцы і банкаўскай дзейнасці, документ быў грунтоўна прапрацаваны да другога чытання: — Дзякуючы канструктыўным прапановам дэпутатаў былі ўнесены істотныя змены. Так, пакрывацца будзе не толькі грашовыя сродкі, размешчаныя фізічнымі асобамі ў банкаўскія ўклады, але і размешчаныя ім на банкаўскіх рахунках. Парогавая мяжа пакрывацца сродкаў па ўкладах павялічана да 5 тысяч еўра. У падрыхтаваным да першага чытання праекце прапануюцца пакрыццё сродкаў у памеры 100 працэнтаў ад сумы ўкладу да дзвюх тысяч еўра і 80 працэнтаў ад сумы ўкла-

ду ад дзвюх да пяці тысяч еўра. Як паведаміў спадар Мычко, у сувеснай практыцы гэты паказчык прынята называць лімітам адказнасці дзяржавы за захаванасць укладаў, у адпаведнасці з якім укладчык самастойна нясе рызыку захаванасці сваіх сродкаў на суму, што перавышае заканадаўча ўстаноўлены ўзровень. Паводле законапраекта, які ў хуткім чадаў дэпартаменту ў Савецка-Рэспублікі, адказнасць Беларусі ўрадавацца ў фонд агенцтва. У адпаведнасці з законапраектам, вярнуць грошы пакрыўджаным укладчыкам агенцтва абавязваецца самае позняе праз месяц пачынаючы ад пачатку адпаведнай заявы. Механізм узаемадзеяння «грамадзянін — Агенцтва» і «Агенцтва — банк» таксама прапанаваны ў праекце закона.

КРЕДЫТНЫ «БУМ»
 Так ахарактарызаваў сітуацыю

з пазыкамі грамадзян Беларусі першы намеснік старшыні праўлення Нацбанка Павел КАЛАУР, прадстаўляючы ў Авальнай зале праект закона «Аб крыдэтных гісторыях». Спраўду, сёння грамадзяне «павіны» банкам краіны не больш, не менш — 9 трлн рублёў.

— Мы ў свой час адмовіліся ад магчымасці стварэння прыватнага бюро крыдэтных гісторый, пачынаючы, што гэты функцыя павінен выконваць Нацбанк, — падкрэсліў першы намеснік старшыні праўлення. Сёння база даных Нацбанка па крыдэтах, памер якіх перавышае 10 тысяч долараў (у эквіваленце), налічвае 411 тыс. дагавораў. Крыдэтная гісторыя будзе фарміравацца ў электронным выглядзе, а бюракратычныя перашкоды будучы мінімізаваны. Павел Калаур адзначыў, што законпраект заклікае максімальна абараняць інтарэсы грамадзян. Так, напрыклад, з прыняццем дакумента ў іх з'явіцца магчымасць правярць дакладнасць уласнай крыдэтнай гісторыі. Депутаты прынялі праект закона ў першым чытанні.

Ала МАЧАЛАВА.

ПАРК ВЫСОКІХ ТЭХНАЛОГІЯЎ — АКЦЭНТ НА АДУКАЦЫЮ

Сёння на долю Парка высокіх тэхналогій прыпадае каля 70 працэнтаў усёй прадукцыі галоўных інфармацыйных тэхналогій Беларусі. Днямі Парк адзначыў два гады сваёй практычнай дзейнасці.

Першыя рэзідэнты з'явіліся ў Парку ў чэрвені 2006-га, а сёння ў ПВТ іх 46. Прычым больш за палову складаюць наваствораныя кампаніі. 57 працэнтаў кампаній-рэзідэнтаў створаны беларускімі інвестарамі, 15 працэнтаў — сумесныя камерцыйныя арганізацыі і трэць рэзідэнтаў мае сторацэнтны замежны статусны капітал.

— Пра стварэнні Парка галоўным былі лчылі фарміраванне інавацыйнай палітыкі і інавацыйна ўспрымальнай эканомікі, — адзначыў дырэктар адміністрацыі Парка высокіх тэхналогій Валеры ЦАПКАЛА. — Падкрэсліў, што гэта функцыя павінен выконваць Нацбанк, — падкрэсліў першы намеснік старшыні праўлення. Сёння база даных Нацбанка па крыдэтах, памер якіх перавышае 10 тысяч долараў (у эквіваленце), налічвае 411 тыс. дагавораў. Крыдэтная гісторыя будзе фарміравацца ў электронным выглядзе, а бюракратычныя перашкоды будучы мінімізаваны. Павел Калаур адзначыў, што законпраект заклікае максімальна абараняць інтарэсы грамадзян. Так, напрыклад, з прыняццем дакумента ў іх з'явіцца магчымасць правярць дакладнасць уласнай крыдэтнай гісторыі. Депутаты прынялі праект закона ў першым чытанні.

Штогод аб'ёмы вытворчасці ПВТ павялічваюцца ўдвай. Пры гэ-

«БРОНЗАВЫЯ»!

У Варне (Балгарыя) прайшоў XVIII Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў па футболе ў залах. У турніры ўдзельнічалі 8 камандаў з 7 краін.

У сваёй першай гульні каманда Дэпартамента аховы МУС (чэмпіён Беларусі па футболе 2007 года), якая прадстаўляла Рэспубліку Беларусь, уступіла з лікам 2:6 чэмпіёну Расіі — «Динамо» (г. Масква).

Варта адзначыць, што абедзве каманды-ўдзельніцы з Расійскай Федэрацыі складаюцца выключна з прафесіяналаў у гэтым відзе спорту. А беларуская каманда «Ахова» ўкамплектавана дзесяцімі спартсменамі падраздаўляльнай дэпартаменту з розных рэгіёнаў. І ў «бю» нашым ллоцям прыйшлося ўступіць адразу «з кола», пасля трохдзённага знаходжання ў аўтобусе.

Далей былі перамогі 2:0 і 7:3 над камандамі «Прэміум» (Чэхія) і «Надзі» (Балгарыя). Схварты былі сапраўды складанымі. «Ахова» заваявала прорпуск у наўфайнал спаборніцтваў.

Пры барацьбе за выхад у фінал беларусы ўступілі расійскай камандзе «Таганск рад» (г. Екацярынбург) з лікам 2:4.

Матч за 3-е месца чэмпіянату быў цяжкім. Але «Ахова» ўдалося атрымаць вярнуе перамогу над украінскай камандай «Данбас» (г. Данецк). Асноўны час закончыўся з лікам 2:2, дадатковы перыяд таксама не прынес нікому перавагі. І толькі па пенальці вынік схілься на нашу карысць — 5:3. «Бронза» Кубка еўрапейскіх чэмпіёнаў па футболе ў залах дастаўлена ў Беларусь.

Аляксандр ГЕРАСІМАЎ, прэс-служба Дэпартамента аховы МУС.

выкладчыкаў, якія ў сваю чаргу потым будучы навушчы беларускіх студэнтаў. Акрамя таго, разам з кампаніяй Microsoft плануецца стварыць інавацыйны цэнтр у межах навуцальнага цэнтру Парка.

Сумесна з Beltelecom і замежным інвестарам Парк збіраецца стварыць правайдэр, арыентаваны на спецыфічныя патрэбы рэзідэнтаў ПВТ. Дзякуючы падтрымцы сусветнай Інтэрнэт-супольнасці і Італьянскага інстытута тэхналогій ПВТ разам з Міжнародным саюзам электрасувязі цяпер працуе над стварэннем размеркаванай сістэмы доступу ў Інтэрнэт на ўсёй тэрыторыі Беларусі. Праект прадугледжвае стварэнне адпаведнай інфраструктуры, якая б забяспечыла беларусам неадарга і стабільны доступ да сусветнага паўшар'я.

Што датычыцца асобнага будынка Парка, яго здача ў эксплуатацыю запланавана на пачатку новага года. Мяркуюцца, што там размесціцца адміністрацыя Парка, кампаніі-рэзідэнты, бізнес-інкубатар, адукцыйны цэнтр.

Інга МІНДАЛЁВА.

Спорт-тайм

8 МЕДАЛЁЎ

Беларускія спартсменкі паспяхова выступілі на чэмпіянаце Еўропы па мастацкай гімнастыцы, які завяршыўся ў італьянскім Турynie. У актыўнасць нашых граціў 8 узагарод, адна з якіх найвышэйшай вартасці. Залаты медаль у практыкаваннях з абручом заваявала наша юніёрка Аляксандра Наркевіч. Акрамя таго, у юніёрскіх спаборніцтвах Аляксандра разам з Мелітай Станютай і Ганнай Рабцавай стала ўладальніцай сярэбрага медалю ў камандным першынстве. Яе сяброўкі па камандзе пакалі ў сябе медальную «капілку» яшчэ два сярэбраўныя медалі (Меліта Станюта) і адну «бронзу» (Ганна Рабцава). Для дарослых каманда катэніентальнае першынство стала апошнім перад Алімпійскімі гульнямі ў Пекіне. Беларуская каманда ў складзе Глафіры Марціновіч, Аліны Туміловіч, Зінаіды Лунінай, Алесі Бабушкінай, Настасі Іваньковай і Ксеніі Саковіч у групах практыкаванняў у розных відах праграмы заваявала два сярэбраныя медалі і адну «бронзу». У асабствых спаборніцтвах крху не пашанцавала Іне Жуквай, якая заняла 4-е месца ў мнагараб'і.

НАШЫ Ў ПЕКІНЕ

Тры беларускія тэнісісты — Віктары Азаранка, Волга Гаварцова і Таццяна Пучак — выступілі на летніх Алімпійскіх гульнях у Пекіне. Азаранка і Гаварцова гуляюць у адзіночным разрадзе, а ў парным — Азаранка і Пучак. Удзельнікі Алімпіяды вызначыліся паводле рэйтынга, аўтобіяграфіі 9 чэрвеня Жаночай тэніснай асацыяцыі і Асацыяцыі тэнісістаў-прафесіяналаў. 18-гадовае Азаранка ўпершыню ў кар'еры паднялася на 16-е месца ў адзіночным і на 9-е месца ў парным разрадзе. Волга Гаварцова перамацавалася з 37-га на 36-ы радок у адзіночным і з 65-га на 60-ы ў парным разрадзе. Таццяна Пучак засталася на 32-й пазіцыі ў парным рэйтынгу.

Фалькларнасці і этнографы памыляюцца ў тым, што народная рэлігіянасць мае дачыненне толькі да хрысціянства і праваслаўя. Народная рэлігіянасць уласціва ўсім без выключэння рэлігіям свету: яна ёсць у ісламе, індызме, будызме, сунізме і інш. Гэта неад'емная частка ўсіх рэлігій. Усе рэлігіі змагаюцца з народнай рэлігіянасцю, але ніводнай не ўдаецца яе канчаткова перамагчы.

— **Акрамя нязязычніцтва, сёння папулярныя ішча здарэўленчыя метады і ўсемагчымыя тэнінгі. Між тым пад імі нярэдка працяюць культы, якія хаваюць сваю рэлігійную прыналежнасць, і цяжка быць зразумець: ці цела ты лчыш, ці душу калечыш?**

— Ёсць практыкі аздараўлення, якія баскрудныя, бо ў іх няма ніякіх рэлігійных элементаў. Напрыклад, ёга як набор фізічных практыкаванняў ніякім дапушчальна. Калі ніхто ніякім поглядам не навязвае, не кажа: каб дасягнуць эфекту, вы павіны змяніць свой светапогляд, — гэта не секта. Але ёсць так званыя кліентурныя культуры — арганізаваныя, якія прэтэндуюць на пайнату ведаў у якой-небудзь сферы жыцця. Яны прапануюць набор спецыяльных паслуг за пэўную плату і могуць мець не толькі рэлігійную арыентацыю, але і псеўдасіхалагічную, экалагічную, адукцыйную і г.д. Да іх адносяцца ўсе экстрасэнсорныя і астралагічныя цэнтры, цэнтры магіі і лекарства, псеўдасіхалагічныя групы па падабавенне акадэміі Золатава, Наркевача, СН-ТОНА, цэнтры агульнай і затарэптычнай навукі і ведаў, АНЛА культуры і інш. Дарэчы, большасць кліентурных культур не спяшаецца падзяліцца з грамадствам інфармацыяй пра тое, колькі людзей прайшоў праз іх і заплаліцца за іх паслугі, бо цудоўна разумее, наколькі гэтая інфармацыя можа зацікавіць падатковую інспекцыю.

Нярэдка разабрацца ў тым, якую сапраўдную мзту ставіць тая ці іншая арганізацыя, не так і проста. Таму лепей прахунсультывацца ў сектазнаўцаў, звярнуўшыся ў епарыю альбо адпаведнай структуры дзяржаўнага кіравання. Дадаткова інфармацыю аб сектантах у Беларусі можна знайсці на сайце Цэнтру імя праф. Іосіфа Волацкага (www.sobor.by/center/index.php).

Ёсць вельмі небяспечныя секты, якія наносіць значную шкоду чалавеку. З-за іх распаўсюду сямі, калечыцца і псіхалагічнаму шкоду чалавеку. З-за іх распаўсюду сямі, калечыцца і псіхалагічнаму шкоду чалавеку. З-за іх распаўсюду сямі, калечыцца і псіхалагічнаму шкоду чалавеку. З-за іх распаўсюду сямі, калечыцца і псіхалагічнаму шкоду чалавеку.

— **Паводле даных на 1 чэрвеня гэтага года, у Беларусі ахвярамі ўкусаў кляшчой сталі ўжо 3 тыс. 995 чалавек, з іх 2 тыс. 844 падвергіліся нападедню красамскоў у маі. Аб гэтым паведаміла энталомал Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Святлана Яшкова.**

Больш усяго пацярпелых зарэгістравана ў Мінску (898 чалавек) і ў Магілёўскай вобласці (582). Прычым сталічныя жыхары падвергіліся нападкам «вяміпраў» ужо на тэрыторыі горада, а на дачных участках, у вёсцы ў савакоў, у лясных масівах. Колькасць кляшчой (паводле даных стацыянарных пунктаў назіран-

ЗУСІМ СТРАПІЦЬ СОРАМ...

Размова — пра 25-гадовага малядага чалавека, які прыняў ўдзел у пахаванні жыхара Нароўлі і быў запрошаны на памінальны абед. Вып'юка за сталом здалася яму па памерах куды меншай, чым ён разлічваў. Відэа, тым, паведамілі нам у прэс-цэнтры УУС Гомельскага абл'янаўскама, ён прыхпаўі пакет з некалькімі бутэлькамі віна і даў дзёрву.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Абзац

■ Учора ў нямецкай клініцы памёр сусветна вядомы пісьменнік Чынгіз Айтматаў, які праходзіў тут лячэнне. Побач з ім знаходзіліся яго сям'яя блізкія людзі — жонка, двое сыноў, дачка з зяцем. Пісьменнік быў шпіталізаваны ў сярэдзіне мая з нэрвавай недастатковасцю. Увесь гэты час ён быў падключаны да апарата штучнага дыхання. Тройчы на дзень інфармацыя аб стане здароўя Чынгіза Таркулавіча перадавалася ў Адміністрацыю прэзідэнта Кіргізіі. Гэты год у краіне аб'яўлены годам Айтматава, якому сёлета споўнілася 80 гадоў.

■ Парк ветранэнергетычных устаноак агульнай магутнасцю 10-25 МВ плануецца стварыць на тэрыторыі Дзяржынскага раёна. Яго прэзентацыя адбудзецца сёння ў Мінску.

■ **Найбольш верагодна, што беларуская АЭС будзе пабудавана на Кухынаўскай пляцоўцы, заявіў учора журналістам намеснік міністра энергетыкі Міхал Міхадзюк.**

■ У Мінску сёлета будзе дадэткава абсталявана ў дварох больш за 200 месцаў для часовай паркоўкі аўтамабіляў на 1390 машына-месцаў.

■ **На Брэсцім цэнтральным рынку абрабавалі пяць мясных павільёнаў. Зладзеі дзейнічалі ночку. Папярэдне яны, відаць, затаяліся ў памышанні крытага рынку, а потым пабралі пластыкавыя дахі павільёнаў і забралі ўсё, што спадабалася. Затым зламанымі выбілі шкло і ўцяклі. Гаспадары гандлёвых пунктаў падлічваюць страты, міліцыя шукае...**

■ Ноччу 6 чэрвеня аўтамабілі «Аўды» на аўтадарозе Гомель — Кобрын з'ехаў у ковет і перавярнуўся з-за таго, што вадзіцель, 37-гадовае жыхар Калінінчана, не справіўся з кіраваннем. Аўтамабіль засмактаў у балота. Раніцай выпадковыя прахожы заўважылі аўтамабільна часткі, што тычыліся з балота, і паведамілі ў міліцыю. Аўтамабіль разам з целам узялі на паверхню. Высветлілася, што загінулы летась быў пазбаўлены вадзіцельскіх правоў за кіраванне ў нецвярзым стане.

■ **Пракуратура праводзіць праверку па факце падазення мужчыны з 9-га паверха дома ў Мінску. Здарэнне адбылося на вуліцы Якубава, ад атрымнавага траўмаў 42-гадовае непрацоўчык памёр на месцы. Ён жыў у гэтым доме. Прычына, як мяркуюцца, — неасцярожнасць.**

■ Пінскія памехнікі спынілі спробу нелегальнага перамяшчэння праз мяжу 2 тон мяса. У раёне пункта пропуску «Невель» імі затрыманы грамадзянін Беларусі, які ў прычэпе аўтамабіля вёз мяса. Прадукты на суму каля ВР32 млн і аўтамабіль перададзены на мытню.

■ **Па выніках кантрольных мерапрыемстваў, праведзеных падатковымі службамі ў маі, у Мінску было арыштавана 3150,3 літра алкагольных напой на 38,9 млн рублёў, а таксама 45,1 літра прадукцыі, якая ўтрымлівала спірт, коштам 62,3 млн рублёў.**

■ Грузінскі легіёнэр адзаска рагбі-клуба Георгій Ніжарадзэ ў час матча ў Харкаве ударыў судзію і ўкусыў яго за шыю. Гэта адбылося тады, калі вярнуў арбітр прад'явіў гульцу чырвоную картку за удар праціўніка. Пасля нападедзена на судзію гульня была спыненая. Адэскай камандзе залічаны пройгрыш з лікам 0:30.

■ **У Брытаніі створана новае пакаленне пральных машын. Яны выкарыстоўваюць усяго каля 2 працэнтаў вады і электраэнергіі ў параўнанні са звычайнымі. Для цыкла мыцця дадаткова аднаго кубка вады. Для выдалення бруду ў машыне ёсць спецыяльныя пластыкавыя лопасці, якія выбіваюць бруд з адзення, пакаціваючы яго сухім. Такім чынам эканоміцца і вада, і электраэнергія, якую звычайныя машыны затрачваюць падчас працы сушылькі. Кошт на пральныя машыны новага пакалення практычна аднолькавы з ранейшымі.**

Поўны абзац

■ Абсалютна нягодным з тым, што галоўнае — не перамога, а ўдзел, аказваў 3-гадовае англічанка Крыстофер Эйр. Страціўшы надзею выграць у аўтамата пшошвага мядзведзя, ён пралез унутр праз адтуліну для выдчы прызой. Яго мама ў гэты час пайшла размяняць 20-фунтавую купюру, каб сын змог у чарговы раз паспрабаваць выцягнуць вільняна Віні-Пуха механічнай лапай. Варта было маці адвернуцца, як вынохадзіла дзіятка было ўжо за шлом аўтамата. Яго маті давелася паправацца, каб выцягнуць хлопчыка са шклонай кабіны. Уладальнік аўтамата згубіў ключ, і вакол сталі збірацца людзі. Пасля некалькіх хвілін вярнула хлопчыка ўсё ж удалося выратаваць з «чардачнага раю», пасля чаго гаспадар дазволіў юнаму авантурысту ўзяць «здабычу» з сабой.

■ **З гарадскога пляжа ў Сыткытэўцы ўкралі... пясок. У мэры мяркуюць, што пляжны пясок невадымы вывезлі на бары. На добраўпарадкаванне пляжа сёлета, дарэчы, было зрасходавана паўмільяна расійскіх рублёў. Цяпер дзвядзецца траціцца на новы пясак.**

■ Плазменны тэлевізар, DVD-плэер, \$172 тыс. наўняўнымі, спартыўныя транжыоры, шыючыя койка, два халадзільнікі і пара пісталеў — такія прадметы дапамагалі скарачаць час у бразільскай турме заключныч, які адбываў тэрмін як адзін з найбуйнейшых наркадзілераў. Абстанюка яго камеры была выўлеўна пракурорскімі работнікамі падчас праверкі. Зараз правяраецца кіраўніцтва турмы на прадмет дачынення да ўсёго гэтага. Наўняўнасць такой буйной сумы грошай з'яноўлены тлумачыць пастаяннымі выйгрышамі ў карты.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

ДРОБНЫ І ПАСКУДНЫ

Паводле даных на 1 чэрвеня гэтага года, у Беларусі ахвярамі ўкусаў кляшчой сталі ўжо 3 тыс. 995 чалавек, з іх 2 тыс. 844 падвергіліся нападедню красамскоў у маі. Аб гэтым паведаміла энталомал Рэспубліканскага цэнтру гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Святлана Яшкова.

Больш усяго пацярпелых зарэгістравана ў Мінску (898 чалавек) і ў Магілёўскай вобласці (582). Прычым сталічныя жыхары падвергіліся нападкам «вяміпраў» ужо на тэрыторыі горада, а на дачных участках, у вёсцы ў савакоў, у лясных масівах. Колькасць кляшчой (паводле даных стацыянарных пунктаў назіран-

ная) узрасла ў сярэднім па рэспубліцы за май і 1,6 разя, а ў Брэсціай вобласці — удвая.

Святлана Яшкова адзначыла, што першыя выпадкі нападу іксодавых кляшчой сёлета былі забфіксаваны ў першай дэкадзе сакавіка. А пік іх актыўнасці прыпадае на канец мая — першую дэкаду чэрвеня, пасля небяспека пачне паступова зніжацца.

— У лясных і паркавых зонах трэба быць уважлівым, — сказала суразмоўца. — Па-першае, перад прагулкай адкрываць участкі цела трэба змазваць сродкамі, якія аддуваюць чырвааскоў. Па-другое, неабходна адпаведна экіпіроўка, укусаў кляшчой можна пазбегнуць, калі апрацаваць адзенне, якое шчыльна прылягае, і галаўны ўбор. Вельмі важна праводзіць сама- і ўзаемаглядзі.

Я казваеа вопыт шматгадовых назіранняў, 15—30 працэнтаў даследаваных кляшчой былі інфіцыраваны (летась гэты паказчык быў роўны 17 працэнтам). Пры выўленні кляшча, які прысмактаўся, трэба як мага хутчэй дастаць яго са скуры, апрацаваць ранку ўдад. Рэшты членістаагара трэба аднесці ў тэрытарыяльны цэнтр гігіены і эпідэміялогіі для даследавання. Кляшч мог быць заражаны хваробай Лайма або энцэфалітам і перадаць інфекцыю чалавеку. Калі высветліцца, што ён быў інфіцыраваны, то ўрачы паліклінікі прызначаць пацярпеламу прафілактычнае лячэнне.

Алена ПРУС, БЕЛТА.

Открытое акционерное общество «Белорусская валютно-фондовая биржа» сообщает о проведении внеочередного Общего собрания акционеров, которое состоится 26 июня 2008 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Сурицкова, д. 48 «А».

Регистрация участников с 14.30 до 14.55.

Повестка дня собрания: «О распределении прибыли ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа».

УНП 101541722

Тэхналогіі ХІМІЯ ТРЫВАЛАСЦІ БЕТОНАЎ

Учора Міністэрствам архітэктуры і будаўніцтва Беларусі сумесна з Навукова-даследчым рэспубліканскім унітарным прадпрыемствам па будаўніцтве «Інстытут БелНІС» у Мінску быў праведзены навукова-тэхнічны семінар, які разглядаў пытанні энергаэрабэральных тэхналогій, што датычацца хімічных дабавак у бетоны.

Паводле інфармацыі кіраўніка БелНІС Міхала Маркоўскага, сучасныя хімічныя дабаўкі ў цемент па-

ляшчаюць далейшае выкарыстанне бетонаў (завяршэнне і ўкладка), павышаюць марозаўстойлівасць гэтых будматэрыялаў; з дапамогай хімічных элементаў выўлеўваюцца спецыяльныя ўласцівасці бетонаў.

У семінары бралі ўдзел вядучыя спецыялісты Інстытута БелНІС, Беларускага тэхнічнага ўніверсітэта, тэхналагічнага ўніверсітэта, Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі і шэраг буйных айчынных і замежных будаўнічых структур. Удзельнікі семінара ўпэўнены ў актуальнасці тэмы, бо

цяпер Мінібудаўніцтва распрацавала праграму хімізацыі бетонаў. Згодна з гэтай праграмай, сёння ўсе перадавыя будзтэрыя павіны выкарыстоўваць бетон толькі з хімічнымі дабаўкамі. Міхал Маркоўскі адзначыў, што вышыняе будаўніцтва ў Беларусі будзе ажыццяўляцца галоўным чынам на базе маналітнага будаўніцтва з выкарыстаннем бетонаў новага пакалення. Сучасныя распрацоўкі хімічных дабавак дапамагаюць будаўнікам украацяць энергаэрабэральныя тэхналогіі, пры гэтым эканамічна цэмент, адбываецца патанніцца бетонаў, а будаўніцтва канструкцыі атрымліваюць найбуйшы ўласць і трываласць.

Сяргей КУРКАЧ.

Працяг тэмы

У нумары за 23 мая «Звязда» апублікавала інтэрв'ю з сектазнаўцаў Уладзімірам МАРЦІНОВІЧАМ, доктарам тэалогі Венскага ўніверсітэта і кіраўніком Інфармацыйна-кансультатывага цэнтру імя прападобнага Іосіфа Волацкага пры Мінскім епархіяльным упраўленні Беларускай праваслаўнай царквы. Гутарка ішла пра патэнцыял сектантаў ў беларускім грамадстве. На думку суразмоўцы, ён даволі значны і пакуль нерэалізаваны. Распачата ў матэрыяле тэма выклікала новыя пытанні, якія далі нагоду для працягу размовы.

— **Уладзімір Аляксандравіч, адразу пасля выхаду ўсіх «пензэнскіх пустаўнікў» з пачыры ў прэсе з'явілася інфармацыя, што паслядоўнік Кузняцова збіраюцца на сходзі пад Мінскам. Наколькі, на ваш погляд, верагодны працяг гэтай гісторыі?**

— Гісторыя іншых сектатэ паказвае, што пасля падобнага ўдару дзейнасць іх калі і працягваецца, то слаба і непрыкметна. Так атрымаецца з Бельям брацтвам пасля таго, як заўяўлены канец свету не наступіў. Марыя Цыгун і Юры Крываногоў былі асуджаны, але яны даўно ўжо вызвалены.

У межах рэалізацыі праграмы адраджэння вёскі за апошнія тры гады ў Мінскай вобласці на развіццё сацыяльнай сферы было выдаткавана больш чым 2,2 трыльёна рублёў. Перш за ўсё адпаведная інфраструктура абудавана ў аграгарадках. У гэтых населеных пунктах не толькі аднаўляецца сетка ўстаноў, якія ствараліся яшчэ за савецкім часам, але і ўводзіцца ў эксплуатацыю шэраг новых. У выніку правядзення такой работы ў шэрагу месцаў ужо цяпер умовы нічым не адрозніваюцца ад гарадскіх. «Вясковы» сэрвіс — на самым сучасным узроўні. У гэтым яшчэ раз пераканаўся, калі завітаў у Нясвіжскі раён.

Зразумела, самы гучны «брэнд» раёна — аграфірма «Сноў». Вытворчая і сацыяльная структура на тэрыторыі вядомага сельгаспрадпрыемства развіваюцца даволі дынамічна. Аднак прыклад гэтай гаспадаркі не адзінакавы, вартыя ўмовы для жыцця і працы створаны і ў іншых месцах. Дарэчы, вельмі прыемнае ўражанне пакідае аграгарадок Грыцкевічы — чысцоткі, утульны, дагледжаны.

— Есць усё неабходнае: сярэдняя школа, дзіцячы садок, Дом культуры, бібліятэка, аддзяленні сувязі, банка, фельчарска-акушарскі пункт, спартыўны комплекс, — заўважае старшыня Грыцкевіцкага сельсавета Савета дэпутатаў Ганна Сватко. — Не так даўно пабудавалі і ўвялі ў эксплуатацыю новы комплексна-прыёмны пункт. Так што цяпер усе неабходныя паслугі людзі атрымліваюць на месцы, не трэба шукаць нешта ў райцэнтры.

Ганна Міхайлаўна на пасадзе старшыні сельсавета працуе другі год. Дагэтуль яна доўгі час была дырэктарам мясцовага Дома культуры і бібліятэкі. Сама з туйзішых, у Грыцкевічах жывуць бацькі. Дачка з сям'ёй таксама побач, хоць і пабудавала кватэру ў Баранавічах, аднак перабралася ў родны мясціны. Такі выбар, лічыць Ганна Сватко, можна зразумець — у вёсцы цяпер можна не толькі зарабляць добрыя грошы, але і вольны час бавіць з карысцю. Непадобак калі малынічага возера абудавана добрая зона адпачынку. Спартыўны комплекс у Грыцкевічах харыстаецца вялікай папулярнасцю сярод дзяўчаты і дорослых. У наўнасці ўвесь патрэбны для заняткаў інвентар, свайму здароўю вясцоўцы надаюць вялікую ўвагу.

Як паведаміла загадчыца Грыцкевіцкага фельчарска-акушарскага пункта Галіна Гуляка, дыспансэрны агляд прайшлі ўжо каля 40 працэнтаў туйзішкага насельніцтва. У аграгарадок наведваецца вялікая флюараграф, па сярэдах прыязджае і ўрач-тэрапеўт з неабходным абсталяваннем для правядзення лабараторных даследаванняў. На месцы можна зрабіць усе аналізы, у тым ліку і электракардыяграму. Сёлета ў ФАПЭ зманцэвалі новую устаноўку для лячэння зубоў. Аднак тут адразу ўзнікла адна праблема — у фельчарскім пункце няма ўласнага стоматалага. Таму ў Грыцкевічы кожны тыдзень па спецыяльнаму графіку прыязджае спецыяліст, які вядзе прыём. Здаецца, такім чынам удалося вырашыць гэтае надзвычайнае пытанне.

Стан здароўя жыхароў — пад надзейным кантролем. Галіна Гуляка працуе ў ФАПЭ з 1977 года (прыехала сюды па размеркаванні адразу пасля заканчэння Баранавіцкага медыцынскага вучылішча) і ведае кожнага пацыента. Атрымліваецца, што такім чынам укараняецца своеасабліва сямейная ўрачэбная практыка — амаль як за мяжой. Галіна Уладзіміраўна з радасцю паведаміла, што апошнім часам у Грыцкевічах адзначаецца сапраўды «бэбі-бум»: летас нарадзілася 10 дзяцей, а сёлета — ужо 4. Акрамя гэтага на ўлік знаходзіцца 8 цяжарных жанчын, так што вуліцы вялікага населенага пункта (цяпер тут налічваецца больш чым паўтысячы жыхароў), як і ў былых часах, звяніць ад дзіцячых галасоў. Актыўна ўводзіцца новае камфартабельнае жыллё — летас улазіны справілі пяць сем'яў, сёлета плануецца здаць у эксплуатацыю яшчэ чатыры сучасныя катэджы. Не дзіўна, што на працу ў туйзішкую гаспадарку імкнуча ўладкавацца многія. Паводле слоў Ганны Сватко, за апошнія два гады сюды прыехалі некалькі маладых спецыялістаў — галоўны аграном, эканаміст, інжынер-энергетик. Старшыня Грыцкевіцкага сельсавета ўпэўнена, што ў такім разе сучасная сацыяльная сфера, добры сэрвіс прыносяць рэальны эканамічны эффект, бо дазваляюць прыцягнуць у вёску кваліфікаваныя кадры. Гэта ў сваю чаргу прыводзіць да росту аб'ёмаў вытворчасці і адпаведнага павелічэння даходаў работнікаў.

А ў аграгарадку Аношкі імкнуча не толькі захаваць вялікую «сацыялку» (тут працуюць некалькі крамаў, пошта, аддзяленне сувязі, сярэдняя школа, дзіцячы садок і г.д.), але і значна палепшыць якасць паслуг. Тут справядліва лічаць, што кожны аб'ект павінен мець сваю адметнасць. Напрыклад, у Аношкаўскім дзіцячым садку адрацоўваюць экалагічны ўкл. Малыя разам з выхавальнікамі пасадзілі наўкол самы сапраўдны лес, даглядаюць кветкі, вывучаюць розныя расліны. Як лічыць загадчыца дзіцячага садка Таццяна Невяроўская, гэта вельмі зручная і эфектыўная форма выхавання, паколькі пра добраўпарадкаванне людзям няма патрэбы неяк спецыяльна нагадваць. Сама вёска набывае зусім іншы выгляд — з'яўляецца шэраг прыгожых сядзіб, дагледжаных, аформленых з выкарыстаннем самых незвычайных кампазіцый ландшафтнага дызайну.

У свой час у Аношках была нават конна-спартыўная школа, а зараз — музычная. Гэта асабліва ганар мясцовых жыхароў. Народны ансамбль «Аношкаўскія музыкі» на ўсю Беларусь вядомы, артысты актыўна гастралююць і за межамі краіны (выступалі ў Францыі, Германіі, Шэрагу іншых дзяржаў). Так што культурнае жыццё тут віруе. Цяпер у музычнай школе займаюцца 90 дзяцей. Навучанне вядзецца па класе сімвалаў, гармоніка, духавых інструментаў, працуе вельмі добры клас харэаграфіі. У вёсцы Казлы адкрыты таксама клас народнай творчасці — па вышэйшым, саломпячынцам. Так што кожны можа знайсці сабе занятка па душы. Галоўнае, як упэўняе дырэктар Аношкаўскай школы мастацтваў Віктар Высоцкі, — развіццё ў дзяцей паўчэпнага прыгожага. Пачынаючы ад садка і да заканчэння сярэдняй і музычнай школы педагогі імкнуча такім чынам арганізаваць работу, каб навучэнцы ўвесь час былі нечым занятыя. І гэта прыносіць рэальны вынік — у Аношках на працягу апошніх 12 гадоў не адзначалася злчынстваў. І кіраўнікі суседніх гаспадарак неаднойчы звярталіся з прашановай, каб адкрыць у сябе філіялы Аношкаўскай школы мастацтваў. Каб таксама фарміраваць таленавітую змену.

— Зыходны пункт увабасялення праграмы адраджэння вёскі — работа ў сям'і, — сцвярджае старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Святлана Герасімовіч. — Таму ўведзены дні дэпутатаў, падчас якіх народныя абраннікі разам з прадстаўнікамі розных устаноў наведваюць сем'і, выяўляюць тыя надзвычайныя пытанні, вырашэнню якіх належыць надаць павышаную ўвагу. Будзем шчырыя: пакуль хапае праблем, аднак ёсць і яўны прагрэс у такой называмай важнай справе. Паколькі я нарадзілася ў вёсцы, то ўсёй душой перажываю за гэтую справу. Неабходна стварыць усе ўмовы для таго, каб людзі жылі дастойна.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.
Нясвіжскі раён.

ДАПАМОГА ПАЙШЛА Ў ВЁСКУ

На Лагойшчыне 82 працэнты заяўнікаў, якія звярнуліся па атрыманне адпаведнай сацыяльнай дапамогі, — жыхары вёскі. Сярод атрыманых амерыкаў амаль чвэрць складаюць шматдзетныя сем'і, 28,6 працэнта — няпоўныя сем'і, 2,3 — сем'і, якія выхоўваюць дзяцей-інвалідаў ва ўзросце да 18 гадоў. Як адзначылі ва ўпраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Лагойскага райвыканкама, агульны памер дапамогі склаў больш чым 85 мільёнаў рублёў.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

ТЕМА ДНЯ

Фота: Марына БЕГУНКОВАЯ

ПРОСТО, КОМПАКТНО, БЕЗ ДОПОЛНИТЕЛЬНЫХ ЗАТРАТ —

должна быть построена работа с документами в Советах первичного уровня

Состояние делопроизводства в Советах депутатов первичного и базового уровней Гомельской области обсуждалось на выездном заседании Совета по взаимодействию органов местного самоуправления, которое прошло в Молодечно под руководством председателя Совета Республики Геннадия НОВИЦКОГО.

Возможно, вопросы делопроизводства на первый взгляд могут показаться кому-то слишком простыми — особенно в сравнении, скажем, с вопросами формирования бюджетов первичного уровня. На самом деле, содержание и ведение документов в сельских и районных Советах депутатов отражает целый пласт проблем и непосредственно влияет на авторитет местных органов власти — к сожалению, не всегда положительно. Вот почему в Гомельской области вопросам делопроизводства в последнее время уделяется особое внимание.

По словам председателя Гомельской области Валерия Селицкий, — необходимо оформить их в соответствии с установленной нормой, для чего каждый работник Совета должен пройти соответствующий курс обучения. На сегодняшний день, по мнению Валерия Селицкого, 80 процентов Советов первичного уровня Гомельской области уже отработали ведение делопроизводства в соответствии с предъявляемыми нормативными требованиями. Однако некоторые вопросы (касающиеся, например, служебных переездов работников сельских Советов или требований от этих Советов дополнительной, не предусмотренной нормативными отчетными) до сих пор остаются открытыми.

— Многие проблемы, связанные с делопроизводством на местах, характерны не только для Гомельской области, — считает председатель Брестского областного Совета депутатов Сергей АШМЯНЦЕВ. — В общем и целом управленческий аппарат затрачивает на работу с документами не менее 60—70 процентов своего рабочего времени.

Рабочая группа под руководством Сергея Ашмянцева,

изучавшая состояние делопроизводства в Советах депутатов первичного и базового уровней Гомельской области, дала положительную оценку организации этой работы. Но у любой медали, как известно, есть и обратная сторона. Членами комиссии было установлено, что в области отсутствуют примерная инструкция по делопроизводству в местных Советах депутатов, которая устанавливала бы порядок приема, учета, подготовки, оформления и хранения документов.

— В настоящее время в Гомельской области используются инструкции по делопроизводству, разработанной облсполкомом. Аналогичная практика сложилась и в других областях. С юридической точки зрения это несправедливо, — считает Сергей Ашмянцев. — Все министерства, госкомитеты, учреждения и организации Республики Беларусь имеют примерную инструкцию по делопроизводству, утвержденную приказом председателя Комитета по архивам и делопроизводству Республики Беларусь от 23.05.95 г. № 13.

(Окончание на 2-й стр. «МС».)

АРГАНІЗАЦЫЙНЫЯ «ШУРПАТАСЦІ» ЯШЧЭ ЁСЦЬ,

У горадзе Барысаве пражывае каля 160 тысяч чалавек. Ён займае 7-е месца ў рэспубліцы па прамысловым патэнцыяле і 9-е — па колькасці насельніцтва. Доўгі час ён лічыўся горадам абласнога падпарадкавання, аднак згодна з Указам Прэзідэнта ад 31.07.06 № 472 «Аб аб'яднанні раёнаў і гарадоў абласнога падпарадкавання Рэспублікі Беларусь, маючых агульны адміністрацыйны цэнтр» паўтара года таму горад быў аб'яднаны з Барысавскім раёнам. Як прайшоў памянёны працэс і з якімі праблемамі пры гэтым давялося сутыкнуцца, раскажа старшыня Барысавскага раённага Савета дэпутатаў Васіль БАРАНІК.

— Само аб'яднанне было абумоўлена неспасрэдна жыццём. Так ці інакш гарады заўсёды аказвалі дапамогу вёскам. Прамысловыя прадпрыемствы «замцаваліся» за сельгасгаспадарчымі арганізацыямі ў якасці «шэфу». А некалькі гадоў таму «шэфы» змянілі свой статус і ператварыліся ў інвестараў. Прамысловыя прадпрыемствы сталі гаспадарамі і, як любяць гаспадары, цяпер зацікаўлены ў атрыманні прыбытку. Яны ўкладваюць свае сродкі, развіваюць вытворчасць, павышаюць прадукцыйнасць і канкурэнтаздольнасць сельгасгаспадарчай прадукцыі. Аб'яднанне тэрыторый горада і раёна палегчыла барысавскім прамысловым прадпрыемствам кантроль за сваімі «сельгасшэфамі».

Прыкладу такі прыклад. У нашым раёне працуе самы буйны ў краіне свінагадоўчы комплекс, разлічаны на 100 тысяч гадоў. Для таго, каб ён меў магчымасць забяспечваць сябе танным камбікормам, да комплексу не так даўно далучылі землі суседняй гаспадаркі. Але гэтага аказалася недастаткова. Цяпер вырашаецца пытанне аб дапасаванні ўгоддзяў яшчэ аднаго СВК. Акрамя таго, плануецца аб'яднаць у адзіную структуру сам свінага-

але гэта часовая з'ява

доўчы комплекс, мясцовы завод хлебапрадуктаў, які займаецца вырабам камбікарму, і мясакамбінат, на які паступае мяса са свінакомплексу. Мяркуюцца, што такая мера дазволіць знізіць сабекошт прадукцыі, а значыць зробіць яе больш канкурэнтаздольнай. Як бачым, эканамічныя выгады аб'яднання відавочныя.

Увогуле, трэба памятаць, што адзін работнік сельгасгаспадарчага прадпрыемства забяспечвае работай 7 гарадзян.

— Аб'яднанне горада і раёна абумовіла і большую канцэнтрацыю фінансавых сродкаў? — Безумоўна. І не толькі фінансавых, але і чалавечых. Што сёння дзе нам магчымасць больш якасна і эфектыўна іх выкарыстоўваць, напрыклад, для адкрыцця новых аграгарадоў (да 2010 года ў раёне іх павіна з'явіцца 17).

— Думаю, не памылюся, калі выкажу меркаванне, што акрамя відавочных плюсаў аб'яднанне выклікала і шэраг складаных момантаў? — Так і ёсць. Калі Барысаў быў горадам абласнога падпарадкавання, ён засяроджваўся толькі на сваіх унутрыгарадскіх праблемах. А іх хапала. Напрыклад, пытанні добраўпарадкавання і навідазнення парадку на зямлі. Тэрыторыя Барысаве — 48 квадратных кіламетраў, пражывае ў горадзе 160 тысяч чалавек. У нас асобныя мікра-раёны па тэрыторыі і колькасці насельніцтва — як цэлы горад Клецк, у якога ўсяго 10,9 тысячы жыхароў. У Барысаве 13,5 тысячы прыватных домаўладанняў і толькі палова з іх ужо заключыла дагавор на вываз цвёрдых бытавых адходаў. З астатнімі яшчэ трэба працаваць.

Пасля аб'яднання горада з раёнам спіс праблемных пытанняў, якія нам цяпер трэба вырашаць, значна пашыраўся. Гэта і закуп лішкаў сельгаспра-

дукцыі ад насельніцтва, і прывядзенне ў парадак нетранзітных дарог і вясковых вуліц, і вырашэнне зямельных пытанняў, і знос старых дамоў, і выкананне сацыяльных стандартаў, і шмат-шмат чаго яшчэ.

— Якое з пытанняў сельскіх населеных пунктаў Барысавскага раёна вы б абазначылі як самае праблемае?

— Забяспячэнне вёсак чыстай пітной вадою. Згодна з праведзенымі праверкамі, вада ў нашых шахтных калодзежах не адпавядае патрабаванням СанПіну. У незадаваляючым стане знаходзіцца водаправады і многія свідравіны. Згодна з дзеючымі нормамі, планывы тэрмін эксплуатацыі свідравіны — 15 гадоў. Пасля неабходна праводзіць прафілактычны рамонт і ачыстку сістэмы. З усіх 414 свідравін, якія знаходзяцца на тэрыторыі раёна, «маладзейшых» за 15 гадоў не набіраецца і дзясціц. Большасць з іх былі правідраваны яшчэ пры ўтварэнні калісаў. Што тычыцца водаправады, у многіх населеных пунктах вядомы толькі прыблізны накірунак яго пракаладання. А якія там трубы (азбэст-бетонныя ці металічныя)? Якія яны дыяметры? Як стыкуюцца паміж сабой? — ніхто не памятае. Я ўжо не кажу пра запясочанасць. Фактычна, усе нашы сельскія водаправады — за невялікім выключэннем — патрабуюць замены. Працэс перадачы іх на баланс спецыялізаваных арганізацый (згодна з Указам Прэзідэнта № 21) яшчэ не завершаны. Частка свідравін, «завязаных» на вытворчасці сельгаспрадукцыі, для большай зручнасці застанецца на балансе СВК. Адзначу, што сёлета кожная сельгасарганізацыя раёна будзе забяспечана лічылнікамі вады. Гэта дысцыплінуе гаспадаркі і эканаміць рэсурсы.

— Ці патрэбны вам станцыі абезжалезвання? — Так, патрэбны. У нашым раёне іх няма. Гэта і закуп лішкаў сельгаспра-

дукцыі ад насельніцтва, і прывядзенне ў парадак нетранзітных дарог і вясковых вуліц, і вырашэнне зямельных пытанняў, і знос старых дамоў, і выкананне сацыяльных стандартаў, і шмат-шмат чаго яшчэ.

— Як працэс аб'яднання горада і раёна адбіўся на эфектыўнасці работы прадстаўнічай ўлады? — Адначасна павялічыўся аб'ём працы — у разы. А штат не пашыраўся. Калі да аб'яднання ў гарадскім Савеце які ўзначальваў, было тры чалавекі (старшыня, галоўны спецыяліст і вадзіцель), і яшчэ столкіж — у раённым Савеце, то цяпер у адзіным аб'яднаным раённым Савеце — тры ж тры стаўкі.

Яшчэ адзін важны момант, на які я хацеў бы звярнуць увагу — гэта ліміт прабегу службовага аўтатранспарту. Ён аднолькавы і для Клецкага раёна, і для Барысавскага — 2 тысячы км. Аднак наш раён — адзін з самых буйных у краіне: яго плошча 300 тыс. гектараў (для прыкладу, тэрыторыя Клецкага — 97,4 тыс. гектараў), працягласць з поўначы на поўдзень — 135 км. У нас 200 тысяч жыхароў, 300 населеных пунктаў, 22 сельсаветы, а ў Клецкім раёне ўсяго 40,7 тысячы чалавек, 96 населеных пунктаў, 12 сельсаветаў.

Наш Маісеевіцкі сельсавет знаходзіцца за 60 км ад Барысаве, некаторы яго аддалены вёскі месціцца за 20 км ад цэнтральнай сядзібы. І старшыня сельсавета Савета, бывае, трэба наведваць туды не раз і не два ў месяц. Зараз узраслі патрабаванні да добраўпарадкавання тэрыторый, шмат пытанняў узнікае ў сувязі з упарадкаваннем зямельных адносін, зносам старых дамоў. Старшыня проста абязьвязаны быць малым, каб паспяваць сваёчасова вырашаць усе бягучыя пытанні. Думаю, было б справядлівым вызначыць ліміт прабегу індывідуальна для кожнага раёна — з улікам яго тэрыторыі і колькасці жыхароў.

— Ці паўплывала аб'яднанне на якасць работы органаў улады са зваротамі грамадзян?

— Прынцып «аднаго айна» практыкуецца ў нас даўно. Такая форма работы ўкараняецца ў кожным сельвыканкаме. Аднак раней і ў гарадскім, і ў раённым выканкамах існавала сваё асобнае «адно айна». А цяпер замест двух засталася адно, куды, акрамя гараджан, часта накіроўваюцца і жыхары сельскіх населеных пунктаў.

— Атрымліваецца, што жыхары горада прайгралі ад такога аб'яднання?

— Я не стаў бы так гаварыць. Аб'яднанне адбылося ўсяго 1,5 года таму. Працэс адаптацыі яшчэ не завершаны. Безумоўна, пэўныя арганізацыйныя «шурпатасці» яшчэ ёсць, але гэта часовыя назручнасці. Паступова ўсё ўсталяецца.

— Як перажылі аб'яднанне спецыялізаваныя арганізацыі і падраздзяленні?

— Абсалютна нармальна. Адзіны, каго яшчэ не закранула аб'яднанне, гэта раённыя і гарадскія камунальныя службы. Пакуль што кожная з іх паранейшаму займаецца сваім звыклым фронтам работ. Мы пайшлі на гэта свядома. У горада і ў раёна ёсць свае спецыялізаваныя праблемы, якія рана аб'ядноўваць. Па «камунальнай» галіне і без таго заўсёды ўзнікае шмат нараканняў. Такі падыход на сёння нам бачыцца найбольш рацыянальным. Усе астатнія структуры і падраздзяленні аб'яднаны і дэ-факта, і дэ-юрэ.

— Раней у вас былі два бюджэты — гарадскі і раённы, цяпер застаўся адзін — аб'яднаны...

— ...аднак па-ранейшаму ён на 80 працэнтаў застаецца сацыяльна арыентаваным. Нарматывы і абароненыя артыкулы ніхто не адмяняў, а адкуль выплываюць грошы — з гарадскога ці раённай кішнэ — не мае вялікага значэння. Усё роўна гэта тыя ж бюджэтныя сродкі.

Гутарыла Інга МІНДАЛЁВА.
Барысавскі раён.

ПРОСТО, КОМПАКТНО, БЕЗ ДОПОЛНИТЕЛЬНЫХ ЗАТРАТ...

(Окончание. Начало на 1-й стр. «МС».)

Советы депутатов также должны на основании общереспубликанской инструкции по делопроизводству разработать свои индивидуальные нормативные документы.

Второй немаловажной проблемой Сергей Ашмянцев считает наличие большого количества — от 80 до 90 — номенклатурных дел в каждом сельском Совете. А ведет их всего один человек — секретарь сельисполкома.

— Необходимо поручить соответствующим органам изучить номенклатуру дел, которые сегодня ведут сельские Советы, и дать заключение о целесообразности такого их количества, — заявил Сергей Ашмянцев.

Сельский Совет — это не отдел статистики, считает он. И тем не менее, сегодня из-за отсутствия регламентирующих

документов секретарям сельисполкомов приходится зачастую выполнять роль статистов — представлять различным ведомствам информацию, сбор которой не входит в компетенцию Советов.

— Например, Гомельский районный отдел МЧС в связи с объявлением месячника пожарной безопасности потребовало от сельских Советов предоставлять еженедельно, до 17.00, информацию о проведенной в этом направлении работе. И это далеко не единичные примеры. Регулярно дает свои указания сельским Советам центр гигиены и эпидемиологии — например, предоставить информацию о работе по профилактике бешенства и отлову бродячих собак... Пора, наконец, понять, что сельский Совет — это орган власти, а не хозяйственной деятельности, — считает Сергей Ашмянцев.

Подытоживая выступления по данной проблеме, Геннадий Новицкий предложил уже в ближайшее время провести совещание с заинтересованными структурами по всем поднятым вопросам.

— Если в результате мы сумеем разгрузить Советы хотя бы на 10—15 процентов, уже будет конкретная польза, — подчеркнул он.

Особый интерес вызвало выступление заместителя министра финансов Республики Беларусь Ивана ЗАЙША. Рассказывая о ходе реализации Указа № 21 «О повышении роли органов местного управления и самоуправления в решении вопросов жизнеобеспечения населения», он остановился на формировании бюджетов Советов первичного уровня.

— Сегодня 99 процентов бюджетов первичного уровня являются дотационными. Подавляющее большинство имеют уровень дотации свыше 50

процентов. Это серьезная проблема и ее необходимо решать, — считает финансист. — Речь идет, конечно же, не о полной ликвидации дотационности, т.к. бюджет страны тоже имеет дотационный. Но можно сократить ее уровень.

Кстати, Минфин уже подготовил проект уточнений и изменений в Указ № 21, в соответствии с которыми перечень доходных источников, зачисляемых в бюджеты первичного уровня, может быть существенно расширен.

— Этот документ уже согласован на уровне экспертов в Совете Республики и направлен для рассмотрения в областные и Минский городской исполнительные комитеты. В соответствии с ним, перечень доходных источников сельских Советов будут устанавливаться областными Советами депутатов. К стати, в Витебской области перераспределение подоходного налога с физических лиц позволило поднять уровень доходности первичных бюджетов до 66 процентов, — напомнил Иван Зайша.

— Сегодня Минфин принимает меры для внесения изменений в известный Указ № 21 не без участия Совета по взаимодействию органов местного самоуправления, — подчеркнул, подводя итоги выездного заседания, Геннадий Новицкий.

— Но важно не просто нарастить доходную часть бюджета первичного уровня. Необходимо передать сельским Советам такие налоги, чтобы у них появились заинтересованности в развитии нового производства, создании рабочих мест.

Наталья КАРПЕНКО, г. Молодечно.

АДКРЫТЫ ФОРУМ

ЯК ПЕРАПЛЫЦЬ ПАПЯРОВАЕ МОРА?

Тацяна МАРКЕВІЧ, старшыня Лышчынскага сельскага Савета дэпутатаў Пінскага раёна:

— Я не магу сказаць, што мы выконваем чужую работу. Мы не падмяняем сабой іншыя структуры. Калі райвыканкам нам нешта даруе, то ў сваім рашэнні заўсёды ўкладнае — выканаць СУМЕСНА з профільнымі службамі. Сумесна мы і вырашаем усе пытанні. Магчыма, санітарныя службы ці МЧС маглі б і самастойна справіцца, без нашага ўдзелу, аднак тут трэба ўлічыць фактар даверу да мясцовай улады з боку мясцовага насельніцтва. Уявіце, чужы чалавек прыходзіць да вас у хату. Нават калі ён і адрэкаментаваўся, да свайго, знаёмага работніка выканкама ў вас усё роўна даверу больш. Я ўпэўнена, што ў складзе любой камісіі, якая выяжджае ў населеныя пункты сельсавета, абавязкова павінен быць работнік сельвыканкама. Гэта чыста псіхалагічны момант. Акрамя таго, у нас (работнікаў сельвыканкама) значна больш інфармацыі пра кожнага свайго жыхара. Здарэньні ў тым, каб быць у курсе ўсяго, што адбываецца на тэрыторыі нашага сельсавета.

Людміла КУЛЯШОВА, сакратар Азярэцкага сельвыканкама Талачынскага раёна:

— Толькі з пачатку года мы выдалі 331 даведку. Абавязкова вядзем асобныя журналы —

Не сакрэт, што лівнюю долю работы сельскіх выканкамаў складае падрыхтоўка справаздач, даведак і іншых афіцыйных папер. Прычым большая іх частка — гэта адказы на запыты спецыялізаваных службаў і профільных устаноў. Як такая сітуацыя адбываецца на якасці работы з насельніцтвам і ці можна неяк панізіць агульны аб'ём дакументацыі, што праходзіць праз сельвыканкамы?

па натарыяце, па ЗАГСе, па адзеле працы і сацабароны, па МНС і г.д. На пасадзе сакратара я працую 4 гады і магу адзначыць, што за гэты час аб'ём папярэдняй работы, безумоўна, павялічыўся, а штат выканкама — не. Праўда, станочныя моманты таксама ёсць. Яшчэ год таму мы павіны былі даваць пісьмовыя адказы ўсім, хто даўся да нас запыты. Цяпер працэс крыху ўпарадкаваўся — калі пэўнай службе патрэбна нейкая інфармацыя, дазвол на яе атрыманне павінен даць старшыня раённага Савета дэпутатаў. Аднак усё роўна часам бывае, што таму ж аддзелу працы і сацыяльнай абароны тэрмінава патрэбны лічыць аб колькасці састарэлых, і яны адразу звяртаюцца да нас, напрыклад. Вядома ж, мы прадастаўляем ім інфармацыю.

Юрый ВОЛЧЫК, старшыня Людзяневіцкага сельскага Савета дэпутатаў Жыткавіцкага раёна:

— Нягледзячы на прынятыя дзяржаўныя дакументы па дэбюраўтывацыі, аб'ём нашай папярэдняй работы зусім не памяншаўся. Проста, дзякуючы камп'ютарам, гэта цяпер забірае менш часу. Мы сапраўды часам дублюем работу іншых структур. Літаральна ўсе служ-

бы і арганізацыі раёна пастаянна запытаюць у нас патрэбную ім інфармацыю: энергазбыт — сваю, РАУС — сваю і г.д. Мы, безумоўна, павіны аказаць дапамогу, таму ніколі і не адмаўляемся — задавальваем усе запыты (не звязваючы, наша гэта работа ці не). Насамрэч, усе службы могуць абысціся і сваімі сіламі, выехаць на месца, паправаць з насельніцтвам, удакладніць лічыбы. Напрыклад, дзяржстрах. Яны раней пастаянна звярталіся да нас па розныя даныя, а цяпер іх спецыялісты самі выяжджаюць, працуюць з пагаспадарчымі кнігамі, якія ёсць у кожным сельвыканкаме, самастойна збіраюць усю інфармацыю. Безумоўна, адаслаць запыт у сельвыканкам куды прасцей. А тут хто? Старшыня і сакратар. Восі і даводзіцца нам займацца папярэдняй работай, замест таго, каб працаваць з насельніцтвам ці добраўпарадкаваць вёскі.

Васіль БІРУК, старшыня Гоцкага сельскага Савета дэпутатаў Салігорскага раёна:

— Нас таксама, як і іншых, заваляваюць запытамі, прычым яны часта дублююцца, паўтараюцца. Мы прадастаўляем інфармацыю ўсім структурам — тым жа гаргаз ці камунальным службам не ўзадняюць папярэ-

не свае запыты з раёнам, адразу «спускаюць» іх нам.

Добра, што ў нас сёння ёсць камп'ютарызаваная сістэма, куды мы пераносім і даныя пагаспадарчых кніг. Без яе немагчыма працаваць. Праўда, думаю, што зусім ад яе папярэдняй працягнуты мы не адмовімся — праграма можа даць збой, а што напісана яром... Нам было б прасцей, каб спецыялісты раённых службаў самастойна збіралі патрэбныя даныя. Калі ласка, праяжджайце ў сельвыканкам, мы прадаставім вам патрэбныя дакументы, пагаспадарчыя кнігі — скажыце, што вам трэба. Гэта на 50 працэнтаў скараціла б нам аб'ём папярэдняй работы.

Наталля ЦЕЛЯШОНАК, сакратар Янаўскага сельвыканкама Краснапольскага раёна:

— Я працую сакратаром 12 гадоў. Калі гаворыць пра апошні год, аналіз паказвае, што аб'ём дакументаабороту ў нас патроху зніжаецца. У асноўным гэта абумоўлена з'яўленнем электроннай пошты, камп'ютарызаванай увогуле (у нас усталяваны 4 профільныя камп'ютарныя праграмы), спрашчэннем шэрагу адміністрацыйных працэдур, укараненнем прынцыпу «аднаго акана». Значна спрашчуе работу і Указ Прэзідэнта ад 15.10.07 № 498 «Аб дадатковых мерах па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычных асобаў». Акрамя таго, многія звесткі раённым структурам і арганізацыям мы перадаём на тэлефоне, без афармлення пісьмовага запыту і адказу на яго.

Запісала Інга МІНДАЛЁВА.

МІНІМУМ ПАПЕР, МАКСІМУМ КАМФОРТУ

У Пастаўскай раённай бальніцы хворых кансультуюць з дапамогай Інтэрнэт-тэхналогій

— Мы заканчваем стварэнне аб'яднанага камп'ютарнага забеспячэння ў бальніцы. Напэўна, першымі сярэд раёнцэнтру будзем карыстацца электроннымі медыцынскімі картамі. У нас ужо пад восемдзесят камп'ютараў. Яны ў ліку іншага дазваляюць поўнасна кантраляваць расход медыкаменту. А дапрацавана камп'ютарная сетка дазваляць звесці да мінімуму папярэдняю работу, адпаведна весці лячэнне хворых і кансультаванне больш апэратыўна, на больш высокім, сучасным, узроўні, — расказвае галоўны ўрач Пастаўскай цэнтральнай раённай бальніцы Уладзімір ЧАКАВЫ.

— А вось вашы відэакамеры. У электронным архіве візіт карэспандэнта газеты застанецца на доўга. Сістэма відэаназірання дазваляе праглядзець і канфліктныя сітуацыі, прымаць меры да іх вынаваў. Добра апрацуюць сабе і дыстанцыйныя кансультацыі з дапамогай Інтэрнэт-тэхналогій. Кансультуюць хворых вядучыя медыкі з Віцебска. Акрамя гэтага, усё часцей вясцоўцы, якія маюць камп'ютары, звязваюцца на прыём электронным спосабам.

У гэтай бальніцы яшчэ многа чаго незвычайнага. Я слухаў Уладзіміра Мікалаевіча і перыядычна ўспамінаў сваю паліклініку, што па вуліцы Гагарына ў абласным цэнтры, куды наогул хадзіць не хочацца. А тут, у райцэнтры, такія ўмовы для хворых стварылі — проста дзіў даецца!..

У дзіцячым аддзяленні ўражае прадуманасць кожнай дэталі. Спадабалася выстава дзіцячых работ. Палаты ўтульныя. Калі матуля трэба нешта памыць — калі ласка, ёсць пральная машына. Працэдурныя пакоі размяшчаны так, каб было зручна і дзецям, і персаналу — заўсёды можна прантэрляваць, ці ўсё ў парадку. Загледзеў дзіцячага аддзялення Ніна Мяркулава разам са старшай медсястрой Аленай Каваленка ўмовы працы задаволены. (Што таксама, на жаль, рэдкасць.) У гэтай медыцынскай установе няма праблем і з маладымі кадрамі.

— Я не прыпомню выпадкаў, каб малады спецыялісты пасля адпрацоўкі прызначанага тэрміну адразу звальняліся. Нават мічане! — гаворыць Уладзімір Чакавы. — Мы стараемся зашкаваць моладзь. Жыллё камфортнае прадастаўляем. Усе бытавыя пытанні вырашаюцца пры ўдзеле кіраўніцтва райвыканкама і асабіста яго старшыні. Дапамагаем маладым медыкам займацца навуковай дзейнасцю, адпраўляем на семінары. Ёсць магчымасць пераймаць вопыт і ў замежных калег. У прыватнасці, у нас некалькі апэрацый зрабіў вядомы нямецкі хірург — прафесар Гетс Драйс. Ён, дарэчы, быў прыемна здзіўлены нашым абсталяваннем і ўмовамі для лячэння і рэабілітацыі...

Тэлевізар у кожнай палатэ — гэта, бадай, ці не самая галоўная, як кажуць, «фішка» ў ЦРБ. За кожнай палатой замацаваны спонсар — прадпрыемства, арганізацыя. Яны, аднойчы ўклаўшы грошы, на дзесяцігоддзі забяспечылі

сабе нестандартную рэкламу. Ёсць і «банкаўская палата», пра што сведчыць надліска дзвярэй. Мясцовы спонсар уклалі ў рэканструкцыю бальніцы мінімум 200 мільянаў рублёў. Акрамя грошай, пастаўлялі будаўнічыя матэрыялы. Ды і з раённага бюджэту выдзяляецца ўсё больш грошай на падтрымку медыцыны. Улады разумеюць, што ўкладваць сродкі ў прафілактыку і лячэнне выгадна. Пры гэтым не гэта скажыце, што раённы бюджэт такі ўжо багаты. Дзяржаўныя сродкі выкарыстоўваюцца эканомна, з прымяненнем нестандартных падыходаў.

Напрыклад, пры бальніцы дзейнічае рамонтна-будаўнічая брыгада. Калі б запрашалі спецыялістаў збоку, патрацілі б значна больш сродкаў. А так усё магчыма робіцца самастойна. Зразумела, і кантраляваць якасць работы ўласных будаўнікоў прасцей.

Адзначу, што ў Пастаўскай ЦРБ актыўна займаюцца і арганізацыйна... турыстычных паслуг. Сюды прыязджаюць цэлыя турыстычныя групы. Вядома ж, не для таго, каб пахадзіць па палатах. Нагадаю, што адзін з карпусоў бальніцы размяшчаецца ў былым гарадскім палацы Тызенгаўзаў. Некалі іх роду належаў Паставы. У былым палацы працую дзённыя стаяцянны. А ў падвальным памяшканні пасляхова дзейнічае кафэ, дзе можна заказаць нацыянальнае беларускае стравы. Спецыяльна для кафэ, што выканана ў стылі XVIII стагоддзя, заказвалі посуд з гербамі Тызенгаўзаў, мэблю «пад даўніну».

У безалкагольным кафэ «У Антонія» (у гонар Тызенгаўза. — А.П.) толькі летас пабывалі каля 10 тысяч турыстаў. Паўнацэнны і вельмі смачны абед для супрацоўнікаў ЦРБ каштуе ў межах адной умоўнай адзінкі, цэны для «чужых» і турыстаў таксама «па кішэні». Яшчэ можна набыць на памяць сувенірую прадукцыю. Адпаведна грошы, што пакалілі турысты, ідуць на развіццё медыцыны раёна. Што цікава, пры ЦРБ дзейнічае клуб ЮНЕСКА. Медыкі праводзяць экскурсіі, займаюцца аднаўленнем будынка, за кожным падраздзяленнем замацавана частка ўнікальнага і прыгожага парку.

Сёння ў турыстычных мэтах плануецца выкарыстоўваць і падземныя ходы, што пачынаюцца пад адным з падсобных памяшканняў кафэ. Мяркуюць, што іх даўжыня — сотні метраў. Але ж ёсць версія, што яны цягнуцца на кіламетры. Вышыня і шырыня іх такая, што на кани можна праехаць. Работы па расчыстцы ходоў, рэстаўрацыі ўсяго па архітэктурна-паркавага палаца разлічаны да 2015 года. Фінансаванне прадугледжана раённым і ўласным бюджэтам ЦРБ, дапамогу паабяцалі і ў Міністэрстве культуры. Тут адкрыюцца музеі гісторыі медыцыны, музей Тызенгаўзаў, ёсць іншыя цікавыя ідэі... У бліжэйшых планах — перанос камунікацый, якія знаходзяцца на тэрыторыі паркавага ансамбля бальніцы. Тут ёсць статуі грэчаскіх багоў, каплічка, што асвяцілі святары дзвюх хрысціянскіх канфесій, помнік з прозвішчамі медыкаў — былых супрацоўнікаў...

Аляксандр ПУКШАНСКІ, Паставы—Віцебск.

Алена ДЗЕВОЙНА

3 годна з Грамадзянскім кодэксам Рэспублікі Беларусь атрыманне маёмасці ў спадчыну адбываецца па завяшчанню і па закону. Па закону маёмасць пераходзіць у спадчыну, калі завяшчанне адсутнічае або вызначана лёс не ўсёй спадчыны, а таксама ў іншых выпадках, прадугледжаных заканадаўствам.

Завяшчаннем з'яўляецца выгуленне грамадзянінам сваёй волі па распараджэнні маёмасцю, якая яму належыць, на выпадак сваёй смерці. Завяшчанне павіна быць складзена ў пісьмовай форме і засведчана натарыясам.

Згодна з прынцыпам свабоды завяшчання, які ўстаноўлены артыкулам 1041 Грамадзянскага кодэкса, грамадзянін можа завяшчаць усю сваю маёмасць або яе частку адной або некалькім асобам, якія як уваходзяць, так і не уваходзяць у кола спадчыннікаў па закону, а таксама Рэ-

ЗАВЯШЧАННЕ І АБАВЯЗКОВАЯ ДОЛЯ Ў СПАДЧЫНЕ

Нядаўна ў натарыяльнай канторы я завяшчала ўсю сваю маёмасць няпоўнагадоваму ўнуку. Натарыус пры складанні завяшчання гаварыла пра абавязковую долю, якую могуць атрымаць з завяшчання маёмасці іншыя сваякі. Раствлумачце, калі ласка, падрабязней, што такое абавязковая доля.

Тамара П., Баранавіцкі раён

публіцы Беларусь і яе адміністрацыйна-тэрытарыяльным адзінкам. Грамадзянін можа без тлумачэння прычын пазбавіць спадчына аднаго, некалькіх або ўсіх спадчыннікаў па закону.

Тым не менш свабода завяшчання мае і абмежаванні, адным з якіх з'яўляецца права на абавязковую долю ў спадчыне, прадугледжане артыкулам 1064 Грамадзянскага кодэкса. Згодна з гэтым артыкулам няпоўнагадовае ці непрацаздольнае дзеці спадчынадаўца, а таксама яго непрацаздольны муж (жонка) і бацькі атрымаюць у спадчыну незалежна ад зместу завяшчання не менш за палову долі, якая належала б кожнаму з іх пры атрыманні спадчыны па закону. Гэтая доля і называецца абавязковай доляй.

У абавязковую долю залічваецца ўсё, што спадчыннік, які мае права на такую долю,

НЕЗАКОННЫ АЛКАГОЛЬ

Цяпер купіць спіртное, як кажуць, «з рук» у Віцебску і не толькі — праблема. У гэтым асабіста ўпэўніўся наш карэспандэнт падчас спецыяльнай аперацыі праваахоўных органаў. Гандляры самаробным алкагольным зелям «перабудаваліся» не прадаюць самаробную гарэлку незнаёмцам, а толькі «сваім», правераным спажыўцам. Але і такіх разумных прыцягваюць да адказнасці.

...Падчас рейду супрацоўнікі міліцыі атрымалі апэратыўную інфармацыю пра тое, што ў лесе нехта гоніць самагон, і вось яна — падпольная вытворчасць. Драўляная бочка, унутры змяваць... Чакаць, пакуль прыйдзе гаспадар «самагоннага скарбу», можна доўга.

— Толькі ў мінулым годзе мы «вылічылі» месцазнаходжанне 52 міні-заводаў. І што цікава, большасць — у заходніх раёнах Прыдзвінскага краю: Пастаўскім, Докшыцкім. А вось, напрыклад, у Бешанковіцкім, Лёзненскім народ такіх міні-заводаў не будзе, — расказвае старшы інспектар упраўлення прафілактыцы УУС Віцебскага аблвыканкама Андрэй Захару. — Наогул, «заводам» лічацца такія прыватная незаконная вытворчасць, дзе можна выпрацоўваць болей за 20 літраў у суткі. А на такія «вытворчыя магутнасці» можна выйсці і ў хатніх умовах. Вядома ж, каб потым прадаваць гэта, нават не трэба ніякіх спецыяльных канструкцый. Проста разбавляюць спіртваю адкасыць вадоў.

Усяго ў 2007 годзе ў вобласці былі канфіскаваны амаль што 73 тысячы літраў самагоны і брагі, а таксама пад 145 тысяч літраў вадкасыня на аснове спірту.

Тады ж ад атручвання алкаголем у раёгне памерлі 477 чалавек. Для параўнання, у 2006-м — 638. У выніку даследавання былі зроблены тыповы партрэт ахвяраў: беспрацоўны, вядзе асацыяльны лад жыцця.

Ва УУС значнае памяншэнне колькасці ахвяраў алкаголю тлумачыць некалькімі прычынамі. Вельмі паспяхова дзейнічае так званая «гарачая лінія», патаэлефанаванні на якую, можна паведаміць аб фактах незаконнага вырабу і продажу алкаголю. У 2007 годзе такіх званалоў было зарэгістравана 2764. Намалю іх і сёлета. Летас болей за 30 неабавязковых інфарматараў атрымалі з дапамогай міліцыі каштоўныя падарункі. Уведзенае абмежаванне ў продажы алкаголю (пасля 23.00 алкагольнага напоі не рэалізуюцца) таксама дазволіла паменшыць сумны спіс загінулых.

Як канстатвалі барабціцы з незаконнымі вытворцамі і гандлярамі зеляна, на жаль, пакуль што ў судах часта шкадуецца вінаватых. У прыватнасці, прызначаюць штрафы па мінімуму. Але і пры гэтым агульная сума штрафав проста здзіўляюць сваімі маштабамі. Напрыклад, у Шу-мільскім раёне парушыльнікаў Дэкрэта аштрафавалі ў цэлым болей чым на 34,2 мільёна рублёў. Не кожнае прадпрыемства ў прыватнасці можа ганарыцца такімі даходамі. А ў цэлым летас за парушэнне адпаведнага дакумента на Віцебшчыне былі прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці амаль што 4,2 тысячы чалавек, якіх аштрафавалі на 500 мільёнаў. (Прыкладна такая сума, дарэчы, штогод выдзяляецца на прэміяванне ўсіх старэйшых сельскіх населеных пунктаў вобласці.)

Аляксандр ЯКАЎЛЁУ.

ЛЕПШЫМ - І ДЫПЛОМЫ, І ПРЭМІІ

Гомельскі абласны выканаўчы камітэт і прэзідыум абласнога Савета дэпутатаў падвядлі вынікі конкурсу сярод сельскіх, пасялковых, гарадскіх (гарадоў раённага падпарадкавання) Саветаў дэпутатаў, органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання па вырашэнні пытанняў жыццязабеспячэння насельніцтвам у мінулым годзе.

У пераможцаў Сырадскі, Нікалаевскі і Равенаслабодскі сельсаветы Калінкавіцкага, Светлагорскага і Рэчыцкага раёнаў, якія ўзнагароджаны адпаведнымі дыпламамі і грошавымі прэміямі ў 500, 400 і 300 базавых велічынь. Першае месца прысуджана таксама камітэту тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання «Мінскі» Савецкага раёна Гомеля (старшыня Людміла Гуляя), другое — старэйшыя вёскі Жгунь Добрушскага раёна Леанід Радкевіч і трэцяе — старшыні вулічнага камітэта вёскі Краўцоўка Гомельскага раёна Геннадзь Курачан. Прэміі склалі 50, 40 і 30 базавых велічынь.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ВАДА - ПАД АХОВАЙ

На Міншчыне плануецца падрыхтаваць праекты зонаў санітарнай аховы ўсіх падземных водных крыніц. З гэтых тэрыторый будучы перанесены аб'екты, якія патэнцыйна ўплываюць на забруджванне ваданосных гарызонтаў. Прадугледжваецца правесці пашпартызацыю ўсіх палігонаў для захавання цвёрдых бытавых адходаў, каб ацаніць іх уздзеянне на навакольнае асяроддзе.

Будучы распрацаваны раёнальныя праграмы забеспячэння якасцю акваснай пітной вады. Мяркуюцца стварыць раёныя і мікраёныя спецыялізаваныя эксплуатацыйна-тэхнічныя брыгады для абслугоўвання водаправадоў і калодзежаў, якія размяшчаны ў сельскай мясцовасці.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.

МАСКВА «НАЦІСКАЕ» НА КАШЫ? ГОМЕЛЬСКІЯ...

Аб гэтым даводзіцца здагадацца па выніках кірмашоў, якія праводзяцца ў сталіцы Расіі з красавіка па кастрычнік. Там каля гандлёвага пункта Навабеліцкага каміната хлестпрадуктаў тоўпяцца шматлікія пакупнікі, і адзін прадавец рэалізуе тых каш болей чым па паўтону ў дзень. Масквічам яны даспадобы як па смаку, так і па асартыменце, натуральным кампанентах, адсутнасці кансервантаў і араматызатараў.

Менавіта гэтыя і іншыя якасці былі ацэнены на вартасці на нядаўняй Міжнароднай выстаўцы-конкурсе «Усерасійская марка. Знак якасці XXI стагоддзя», у якой удзельнічаў камбінат. Серыя каш «Аўсняя з натуральных фруктаў» і «3 златкі + натуральныя фрукты і арэхі» прадпрыемства была адзначана залатымі медалямі. Камбінат рыхтуецца да ўдзелу ў наступнай выставе, што пройдзе ў канцы года, і таксама различае на поспех.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

ШУКАЮЦЬ ВІНАВАТАГА

У Верхнядзвінскім раёне, у вёсцы Сакалоўшчына, гарэз цялятнік плошчай 900 квадратных метраў. Супрацоўнікі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях сумесна з работнікамі мясцовага гаспадаркі эвакуавалі 330 цялят.

Для барабціцы з агнём выкарыстоўваліся спецыяльныя ўстаноўкі для тушэння на жэтых паветры. Мяркуюцца, што лажар адбыўся з-за неасцярожнага абыходжання з агнём. Выватага шукаюць.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:

САВЕТ РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ, ПАЛАТА ПРАСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ, УСТАНОВА «РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА»

ГРАМАДСКІ САВЕТ:

МАЛАФЕЕЎ А. А., старшыня Пастаяннага камітэта Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні;

АНІКЕЕВА Л. А., старшыня Пастаяннага камітэта Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце;

САСОНКА М. П., член Пастаяннага камітэта Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце;

СЯЛІЦКІ В. С., старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў;

СІВАКОЎ В. А., старшыня Аршанскага гарадскога Савета дэпутатаў;

16 гадоў існуе ў школе аграгарадка Філатава аддзяленне лыжных гонак Крулянскай ДЮСШ. За гэты час у школе пад кіраўніцтвам нямецкага трэнера Міхаіла Дубягі выраслі такія лыжнікі, як майстар спорту, член нацыянальнай зборнай Мікалай Парчэўскі, неаднаразова пераможцы абласных спаборніцтваў Уладзімір Красуля і Кацярына Шкалцова. Цяпер у секцыі займаюцца 22 чалавекі.

Краіна Здароўя

Выпуск № 32 (88)

Прамая лінія

Пытанне аб страванні

Аб метадах дыягносткі і новых падыходах у лэчэнні хваробаў стрававода, стануў, якія суправаджаюць п'яцкіткі, захворванні страўніка, падстраўнікавай залозы, печані і кішчунка вы зможае даведацца, калі патэлефонуеце дацэнт 2-й кафедры ўнутраных хваробаў Беларускага дзяржаўнага медыцынскага ўніверсітэта, кандыдата медыцынскіх навук, ўрачу-гастроэнтэралягу вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі Мікалаю Валынціну КАРПАЛАВУ. «Прамая лінія» абдуэцца ў рэдакцыі газеты «Звязда» напрыканцы чэрвеня. Папярэдняе пытанне можна пакінуць па тэлефоне ў рэдакцыі: 8 (017) 287 18 36.

Пытальнік

Ратуемся ад камароў

Другое лета карыстаюся электрафумігатарам. Наколькі ён бяспечны для здароўя чалавека?

М. Кулінковіч, г. Мінск.

Электрафумігатары адносяцца да хімічных сродкаў барацьбы з насякомымі. Пры награванні электрычным токам яны выдзяляюць ядавыя рэчывы, ад якога камары гінуць. Рэчыва гэта называецца пірэтроем. Апошні — сінтэтычны аналаг пірэтруму або «персідскага парашку», якім карысталіся яшчэ ў даўнія часы, атрымаваючы яго з высушаных кветак каўказскага і далмацкага рамону. Менавіта пірэтроем выклікаюць у камароў параліч.

Думкі спецыялістаў аб бяспечнасці фумігатораў для людзей падзяляюцца. Некаторыя лічаць, што пірэтроеды дзейнічаюць і на чалавека. Аднак большасць сыходзіцца на тым, што ў фумігаторах выкарыстоўваецца вельмі мізэрная колькасць таксічнага рэчыва, таму яго небяспечна толькі для насякомых.

Тым не менш асцярожнасць не пашкодіць. Справа ў тым, што, паводле падліку спецыялістаў, у 3—5 працэнтаў людзей усё ж можа развіцца алергія на пірэтроеды. Таму першы час карыстання фумігатарам уважліва сачыць за сваім самаадчуваннем. Калі ўзнікае галаўны боль, сып на скуры, закладвае нос або прышыць горла, лепш адмоўцеся ад прыбора.

Пры выкарыстанні фумігатора захоўвайце наступныя меры пераацяжоры:

- уключайце прыбор толькі ў пакоі, які добра вентрыравана;
- трымайце яго далей ад дзяцей і харчовых прадуктаў;
- не дапускайце пападання вадкасці на прыбор;
- не пакідайце ўключаным фумігатар больш як на 2—3 гадзіны, асабліва ў невалічных памяшканнях. І яшчэ. Старайцеся не размяшчаць прыбор бліжэй чым за адзін метр ад ложка, лепш увогуле уваткнуць яго ў калідоры.

Уважліва чытайце інструкцыю: препараты адносяцца па валасці прымянення. Адны з іх можна выкарыстоўваць у кватэрах без абмежаванняў, другія — у памяшканні плошчай, не менш за ўказаны метраж у інструкцыі, і, нарэшце, ёсць такія, што прымяняюцца толькі на адкрытым паветры (напрыклад, так званыя дыямавыя шашкі і спіралі).

Звярніце ўвагу і на сам прыбор. Якныя фумігатары каштуюць не вельмі танна і выраблены з вогнетрывалых пластыкаў, якая не б'ецца. Таннае ж падобкі вырабляюць з гаручага матэрыялу. Праз тыдзень работы ён можа проста распусціцца і ператварыцца ў нешта бясформеннае. (Вядома нават выпадкі загавання дачных домікаў пасля перагарву гэтых устатковаў.)

Вадасховішча «Піч» закрыта для купання

Не паспелі беларусы дачкацца сапраўднага летняга цягла і накіравацца на адпачынак да вадасховішча, як колькасць месцаў, бяспечных для купання, пачала рэзка скарачацца. Так, на 6 чэрвеня ў Брасцкай вобласці санэпідслужбы былі закрыты для купання сем вадасховішчаў: у Баранавічах — зоны адпачынку на вадасховішчах «Мышанка» і «Свяцілава», у Баранавіцкім раёне — сажалкі «Палонка» і «Сталовічы», у Жабінкаўскім раёне — зона адпачынку на вадасховішчы гарадскога парка, вадасховішча ў в. Бульківа і в. Зера ў в. Хмелева.

У сталічным прыгарадзе пастаровай санэпідслужбы было закрыта для купання мінчан вадасховішча «Піч». Як тлумачыць работнікі дзяржаўнага нагляду, у летнія месцы якасць вады часцей за ўсё пагаршаецца ў сувязі з інтэнсіўным разнажаннем мікравадарасляў і павелічэннем арганічнага забруджвання.

Надзея НІКАЛАЕВА.

Чыстая Блакітная крыніца

Мінскія дайверы пачылі дно Блакітнай крыніцы, славу тасці Слаўгарадскага раёна. Каманда дайвераў са сталічнага клуба «Марскі пегас» выступіла з ініцыятывай пачысціць крыніцу, знакамітую на ўсю Беларусь непатуорным бірузовым адценнем вады.

Справа ў тым, што вадзяны ключ, які б'е пасрод поля, утварыў нявіякую, але глыбокую сажалку. Прычым вада ў ёй 8 градусаў у любую пару года. Таму для чысці крыніцы патрэбны спецыялісты.

Дайверы ныралі ў халодную ваду ў акавалгах.

— Яны выцягвалі са дна галі дрэў, якія растуць абалал крыніцы, — расказаў вядучы спецыяліст Слаўгарадскай раённай інспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Аляксандр Гербелеў. — Дайверы зачыплялі старыя ствалы дрэў, і іх цягнулі са дна трактар. Нават і тросы рваліся! Таксама знайшлася некалькі колькасцаў пластыкавых бутэлек. Верагодна, што яны выкінулі ў рук людзей, якія набіралі ваду. А ў гэтыя ўбачылі манеты — расійскія і ўкраінскія, нават савецкія, якія кідалі ў ваду паломнікі.

Правааслаўная царква лічыць Блакітную крыніцу святыняй. Вада тут — унікальна чыстая і выскокай мінералізацыі.

Блакітная крыніца месціцца непадалёк ад райцэнтра, і ёсць да яе трэба праз пантонны мост на Сажы. Ён усталяваны яшчэ з сярэдзіны мая — шлях на Блакітную крыніцу адкрыты. Па словах старшыні Кабінетагорага сельсавета Вадзіма Сівухіна, тэрыторыя каля помніка прыроды добраўпарадкаваная, зроблены месцы для адпачынку. Блакітная крыніца чакае гасцей.

Ілона ІВАНОВА.

Прамая лінія

ЧАС ПАМАЙЧАЦЬ

На пытанні адказвае ўрач-фаніятр Рэспубліканскай клінічнай бальніцы паталогіі слыху, галасы і маўлення Вольга РАДЗІВОНАВА.

(Працяг. Пачатак у нумары за 10 чэрвеня.)

— **Добры дзень! Яіна Івананна турбуе, тэлефаную з Гродна. Я працую настаўніцаю ўжо 15 гадоў. Даводзіцца шмат гаварыць на ўроках. Апошнім часам гэта робіць усё цяжэй, галас садзіцца. Да якога спецыяліста трэба звярнуцца па дапамогу?**

— Вам абавязкова трэба прасконсультавацца ў фаніятра. Звярніцеся ў Гродзенскую абласную бальніцу. Калі ж там такога спецыяліста няма, то можна прыехаць да нас у Рэспубліканскую бальніцу паталогіі слыху, галасы і маўлення. Папярэдняе трэба ўзяць накіраванне. Консультацыю мы і на платнай аснове. У гэтым выпадку накіраванне не патрэбна.

— **Віктар. Званю з Мінска. Некалкі гадоў таму паехаў у камандзіроўку з кашлем. Запыхаўся ў таблеткамі. Але потым кашаль аднавіўся, асабліва ён адчуваўся ў халодны час года, акрамя таго, у горле прышыць, дрэнна адыходзіць макрота. Што гэта можа быць?**

— Магчыма многае і хранічны трахеіт і ларынгітрахеіт, і нават бронхіт. Вам трэба абследавацца ў тэрапеўта-пульманолога, каб выключыць паталогію бронхаў, трахеі. Пракансультавацца таксама ў ЛОР-ўрача. Можа быць, варта далейшае нос, насалотку, міндаліны. Часам звычайны кашаль звязаны з паталогіяй страўніка і стрававода. Таму, магчыма, вам трэба звярнуцца да гастроэнтэралага, зрабіць фібрагастраскапію.

— **У вашой бальніцы можна абследавацца?**

— У нас вы зможаце атрымаць кансультацыю толькі ЛОР-спецыялістаў. Для гэтага трэба ўзяць накіраванне. Без яго можна абследавацца на платнай аснове.

— **А ці можна самастойна лячыцца?**

— Не. Абавязкова трэба высветліць дыягназ, вызначыць, што неабходна лячыць. У кашлю шмат прычын. Часам банальны астэахандроз, павялічана шчытападобная залоза правакуць кашаль. Вы гаворыце, што кашаль узмацняецца ў халодны час года, значыць трэба выключыць хранічны запаленчы захворванні. Раю вам грунтоўна даведацца.

— **Званю са Жлобіна, Марыя Філіпавна. У мяне раптоўна прападае галас. Скажыце з чым гэта можа быць звязана і што мне рабіць?**

— Галас можа прападаць па вельмі многім прычынам. Да іх адносяцца захворванні гартані, глоткі — ЛОР-органы. Часам гэтакую спрыяюць некаторыя неўралагічныя захворванні, псіхалогічны стан або хранічныя ці вострыя стрэсы, уплываюць на якасць галасы гармонны, эндарынычныя парушэнні. Вам трэба звярнуцца да ЛОР-ўрача, каб ён усталяваў прычыну паталогіі. Спецыяліст зарэнтуюе вас, якія сістэ-

мы арганізма вам яшчэ трэба абследаваць, каб адпаведна лячыць асноўнае захворванне. Калі вам будзе недастаткова кансультацыі ЛОР-ўрача па месцы жыхарства, можаце абследавацца ў фаніятра ў рэспубліканскай бальніцы паталогіі слыху, галасы і маўлення. Абмяркуйце неабходнасць гэтага са сваім ЛОР-ўрачом, які павінен ведаць парадак запису да нас на прыём у Мінску.

— **Падкажыце, што можна самай адрозу зрабіць, калі працягваецца?**

— Першая дапамога — гэта галасавы спакое. Але, паўтару, абавязкова трэба ўсталяваць прычыну.

— **Званю з Шумлінскага раёна. Завуць Георгій. Скажыце, ці небяспечны храп для здароўя чалавека?**

— Існуе тры стадыі храпу па інтэнсіўнасці і адпаведна па ўздзеянні на арганізм чалавека, які храпае. Першая стадыя — не выражае храп і акрамя шумавых эфектаў, якія, дарэчы, не парушаюць спакое тых, хто знаходзіцца побач, ён нейкіх непрыемнасцяў не даступае. Другая стадыя можа ўжо мець нейкі наступствы для здароўя. Гэта храп больш інтэнсіўны, чалавек не высыпаецца са сна, перахадзіць іншым. Пры трэцяй стадыі храпу калі адбываюцца перыядычныя затрыткі дыхання ў сне, небяспечна ўзнікае для сардэчна-сасудзістай, нервавай сістэм, ажно да поўнага спынення дыхання.

— **Мінск, Галіна Патрыяна. Мне нечаканна стала цяжка гаварыць, хоць я і не прастуджаная. Што рабіць?**

— Акрамя прастуды, які ўжо было заўважана, існуюць і іншыя прычыны для парушэння галасы. У тым ліку эндарынычны захворванні, захворванні нервова-псіхічнай сферы, страўнікава-кішчаннага тракта, шэраг рэўматычных захворванняў, паталогія пазваночніка. Трэба абследавацца.

— **Лідзія Патрыяна, тэлефаную з Мінска. У мяне нечаканна з'явіўся кашаль, ламата ў касцяк, прышыць горла, хрыпюць. Лячыце, але стан не праходзіць. Што рабіць?**

— Хутчэй за ўсё, гэта нейкае віруснае захворванне. Але дакладна нам павінен паставіць дыягназ уключыўшы ўрач. Скажу толькі, што прыявы ларынгітаў, ларынгітрахеітаў могуць доўга заўважана пасля перанесенай вострай рэспіраторнай інфекцыі. Вам трэба берагліва слядаваць, на нейкі час абмежаваць галасавыя нагрузкі, пасачыць тым, каб ежа не раздражнела сліззістую абалонку, выключыць з рацыёна газавыя, сухія прадукты, семкі. Ракамендуецца цёплае піццё, паласканні. Калі галас не аднаўляецца доўга, абавязкова трэба паказацца ЛОР-ўрачу або ўрачу-фаніятраў у нашай бальніцы.

— **Брагіскі раён на провадзе. Завуць мяне Аляксандр Іванавіч. Мне 70 гадоў. Дыягназ — пачатковая сэнсанарыяльная туговажасць злева, прэсбіякузіс справа, хранічны субфарынгіт, фарынгаларынгіт. Лячыце, рабіце інгалцыі з фурацылінам. Пляшэзнія няма. Як быць?**

— З-за курэння ў шэрагу выпадкаў даволі часта адбываецца дэгенератыўнае паражэнне галасавых складкаў. Развіваецца так званыя паліпады ларынгіт. Магчыма, у гэтым выпадку мы маем справу менавіта з такой паталогіяй і змяніць гэта можна з дапамогай ля-

— Як я зразумела, у вас ёсць галасавыя змяненні. Ваша работа была звязана з галасавымі нагрузкамі?

— Так.

— Хутчэй за ўсё, ваш дыягназ ёсць вынік шматгадовай працоўнай дзейнасці. Акрамя таго, галас мяняецца і з узростам. Пры такіх захворваннях цяжка паракамендаваць нейкія канкрэтныя лекі. Існуе цэлы шэраг сродкаў для паласкання, змазвання сліззістай глоткі, таблетаў для рассматвання. І кожны хворы ведае «сваё любімае». Падбіраецца лячэнне разам з вашым отарыналарынголагам. Урачу трэба паказацца, і пару разоў у год праходзіць курс лячэння, якое ён прызначае. Доктар на свой погляд будзе вар'яваць вам нейкі прапарат. Скажу, што некаторым хворым дапамагаюць масляныя, шчолачныя інгалцыі, паласканні цёплай мінеральнай вадой бэз газу.

— **Што можа пагоршыць мой стан?**

— Курэнне, пераахладжэнне, знаходжанне ў задымленых памяшканнях, рэзкія пахі, халоднае вільготнае надвор'е, ежа, якая раздражняе сліззістую абалонку — вострая, пераная, салёная, сухая, газаваная напоі.

— **Валерыя Уладзіміравіч з Мінска турбуе. Вось ужо месяцаў магу пазбаўцца ад насмарку, нос пастаянна закладваецца, не магу спаць. Таму заклапаю нос па 3—4 разы на ноч. Што гэта можа быць? Як пазбаўцца ад гэтага?**

— Магчыма, у вас алергія, уліваючы ціперашні час года, калі абвастрэцца палінозы. Можа быць і вялікая сінусіт — запаленне калінасных пазух. А можа ў вас проста развілася залежнасць ад кропель, якімі вы карытаецеся. Справа ў тым, што больш як 5—7 дзён іх не рэкамендуецца выкарыстоўваць. Тым больш, што кроплі не ўбараць прычыну вашага насмарку, які зацягнуўся. Вам трэба абследавацца і даведацца, у чым справа. Звярніцеся да ЛОР-ўрача.

— **Слуцкі раён. Званю па просьбе сваёй суседкі Леакадзі Патрыяны. У яе рэзка працягваецца. Што параіць?**

— Прычыны ўзнікнення вельмі розныя. Пакуль не ўбачыць стан галасавых складкаў і нават часам проста чалавека, пакуль з ім не павітаецца, не ацэнюць якасць галасу, да якой ступені ён працяг, нейкую высокую рабіць складана. Таму раю звярнуцца да спецыяліста — мясцовага отарыналарынголага або да фаніятра, каб ён ацаніў стан гартані, галасавых складкаў, ЛОР-органаў. Трэба шукаць прычыну разгадка парушэння галасы.

— **Салігорск на провадзе, Алена. Курьлі 10 гадоў, галас арбуць. Ужо тры гады я не куру, а ўсё роўна гавару з хрыпюць. Ці можа гэта змяніць?**

— З-за курэння ў шэрагу выпадкаў даволі часта адбываецца дэгенератыўнае паражэнне галасавых складкаў. Развіваецца так званыя паліпады ларынгіт. Магчыма, у гэтым выпадку мы маем справу менавіта з такой паталогіяй і змяніць гэта можна з дапамогай ля-

чэння, напрыклад, аператыўнага — выдалення паліпаў і паталогічнай тканкі з галасавых складкаў.

— **Андрэй з Асіповічаў. Скажыце, ці можна самастойна пазбаўцца ад храпу?**

— Храпуць звычайна аматары выпіць, салодка паесці, часта гэта людзі поўныя, па канстытуцыі — гіперстэнікі, тэя, хто мае павышаны артарыяльны ціск. Адпаведна, калі пазбаўцца ад шkodных звычак — не пераедаць на ноч, не курыць, не з'южываць псіхатропікі або снатворных рэчываў, думка, храп стане меншым.

— **Званю з Ліды, Наталія Івананна. Ці можна змяніць свой галас, зрабіць яго лепшым, больш прыгожым?**

— У залежнасці ад таго, што вам не падабаецца ў галасе. Часам чалавек вельмі прызвычліва і патрабавальна да свайго галасы. З іншага боку, наадварот, часам не заўважае яіна выражанай паталогіі. Калі галас сапраўды дрэнны, хворы, то змяняць яго трэба. Аднак зрабіць лепш за той, што дадзены прыродой, складана. Хоць, безумоўна, існуе такое паняцце, як пастаноўка галасы, навучанне. На бытавым узроўні звяртаецца ўвага на дыяктыю, манеру гаварыць, вымаўляць гукі, дыякты пры размове і спяванні. Калі ў гэтым ёсць хібы, то з імі можна справіцца.

— **Дзяржынск, Таццяна Мікалаевна. Мой муж пастаянна храпае ў сне. Гэта вельмі непрыемна, амаль не высыпаюся. Ці можна нам дапамагчы?**

— Трэба ўсталяваць прычыну храпу, якая можа быць звязана з агульнай канстытуцыяй, станам верхніх дыхальных шляхоў, паталогіяй сардэчна-сасудзістай або нервавай сістэм, страўнікава-кішчаннага тракта, дрэнным звычкамі. Гэтыя прычыны трэба выдзяляць — лячыць. Для пачатку варта звярнуцца да ЛОР-ўрача. Чалавек павінен дыягнаставацца і ў сне таксама цяжка насавога дыхання з'яўляецца найбольш частай прычынай храпу. Часам магчыма неўралагічны прычыны: парушэнне адчувальнасці мяккага падб'яжэння, глоткі. Вам неабходна кансультацыя неўралага.

— **Тэлефаную з Капыля. Завуць Вераніка Івананна. У нашай сям'і пераходны ўзрост. У яго мяняецца галас. Ці трэба праводзіць нейкія спецыяльныя мерапрыемствы, каб гэты працэс прайшоў больш плавна?**

Спецыяльных мерапрыемстваў праводзіць не трэба. Гэта зусім натуральны працэс, які павінен праходзіць так, як запланаваны прыродай у кожнага канкрэтнага падлетка. Фарсіраваць, «паляпшаць», «дапамагчы» нейкім чынам

не варта. Галоўнае — нельга пераахладжаць. Бацькі павіны назіраць за дзіцем, каб вызначыць, ці адпавядае яго групе аднагодкаў па развіцці, у тым ліку і яго галас. Сачыць за тым, ці не вылучаецца яго галас нейкай асаблівай хрыпатай ці наадварот, дзіцячасцю, доўга застаецца «тонкім». Калі такая праблема ёсць, то трэба звярнуцца да фаніятра і эндарынолага. Часам эндарыналагічны парушэнні стрымліваюць рост арганізма ў цэлым, у тым ліку і развіццё гартані. Адназначна падчас мутацыі нельга крычаць, галасавым складам трэба стварыць натуральныя ўмовы для іх нармальнага развіцця. Безумоўна, нельга курыць.

— **Людміла, Касцюковічы. Дзіцяці тры гады. Яно часта прастывае. Ці можа гэта ў далейшым паўплываць на яго галас?**

— Частая прастуда могуць стаць прычынай хранічнага запалення верхніх дыхальных шляхоў: носа, глоткі, міндалін, насалоткі. Гэта можа ў далейшым адбіцца на якасці галасы. Справа ў тым, што нааўнасць хранічнага запалення ў вышэйляжачых аддзелах дыхальных шляхоў над гартанню выдзе да таго, што паталогіяны сліззістыя ці гнойныя сакрэты трапляе на галасавыя звязкі і выклікае хранічнае запаленне гартані. З іншага боку, хранічнае запаленне носа, насалоткі, міндалін будзе перашкаджаць натуральнаму фізіялагічнаму дыханию праз нос. У носе паветра грэецца, увільгатняецца і ачышчаецца. Калі чалавек дыхае праз адкрыты рот, то адразу ў гартань трапляе бруднае, сухое, халоднае паветра, што таксама выклікае хранічнае запаленне гэтага аддзела дыхальнага тракта і адбываецца на якасці галасы.

— **Мікалай з Гомеля. Летам я часта прастываю, а восць вясну, восень і зіма для мяне ў гэтым плане спакойны перыяд. З чым гэта можа быць звязана?**

— Можа быць, летам вы менш пільнае да свайго здароўя, часцей падвяргаецеся перападам тэмпературы і скрызямкам, пераахладжваецеся пры карыстанні кандыцыянерам ці вентылятарам. Можа быць, гэты з'яўна і з успрымальнасцю менавіта да тых інфекцый, якія цыркулююць у папуляцыі летам. Магчыма, у вас ёсць нейкі непарадак у стане імуннай сістэмы або проста за зіму ці вясну абарончыя сілы арганізма прыйшлі ў заняпад.

— **Ларыса Анатольеўна, звана з Круга. Надаўна я была на прыёме ў вайшай бальніцы. У мяне знайшлі вузельчыкі на галасавых звязках. Прызначылі і'екцыі, уліванні ў гартань. Аднак аблягчэння няма. Ці можна атрымаць у вас стацыянарнае лячэнне?**

— Перш за ўсё скажу, што вузельчыкі галасавых звязак вызначаюць як вузлы крукіцына галасавыя мазілі. З гэтай назвы зразумяецца і прычына. Таму, каб лячэнне дапамагло, вам трэба мяняць галасавыя звычкі. Па-другое, раю вам паўтарна звярнуцца да таго самага доктара, які прызначаў лячэнне, расказаць аб сітуацыі і індывідуальна вырашыць пытанне аб неабходнасці лячэння ў стацыянары.

— **Дзякуй.**

«Прамая лінія» правялі Святлана БАРЫСЕНКА і Вольга ШАУКО.

— **Людміла, Касцюковічы. Дзіцяці тры гады. Яно часта прастывае. Ці можа гэта ў далейшым паўплываць на яго галас?**

— Частая прастуда могуць стаць прычынай хранічнага запалення верхніх дыхальных шляхоў: носа, глоткі, міндалін, насалоткі. Гэта можа ў далейшым адбіцца на якасці галасы. Справа ў тым, што нааўнасць хранічнага запалення ў вышэйляжачых аддзелах дыхальных шляхоў над гартанню выдзе да таго, што паталогіяны сліззістыя ці гнойныя сакрэты трапляе на галасавыя звязкі і выклікае хранічнае запаленне гартані. З іншага боку, хранічнае запаленне носа, насалоткі, міндалін будзе перашкаджаць натуральнаму фізіялагічнаму дыханию праз нос. У носе паветра грэецца, увільгатняецца і ачышчаецца. Калі чалавек дыхае праз адкрыты рот, то адразу ў гартань трапляе бруднае, сухое, халоднае паветра, што таксама выклікае хранічнае запаленне гэтага аддзела дыхальнага тракта і адбываецца на якасці галасы.

— **Мікалай з Гомеля. Летам я часта прастываю, а восць вясну, восень і зіма для мяне ў гэтым плане спакойны перыяд. З чым гэта можа быць звязана?**

— Можа быць, летам вы менш пільнае да свайго здароўя, часцей падвяргаецеся перападам тэмпературы і скрызямкам, пераахладжваецеся пры карыстанні кандыцыянерам ці вентылятарам. Можа быць, гэты з'яўна і з успрымальнасцю менавіта да тых інфекцый, якія цыркулююць у папуляцыі летам. Магчыма, у вас ёсць нейкі непарадак у стане імуннай сістэмы або проста за зіму ці вясну абарончыя сілы арганізма прыйшлі ў заняпад.

— **Ларыса Анатольеўна, звана з Круга. Надаўна я была на прыёме ў вайшай бальніцы. У мяне знайшлі вузельчыкі на галасавых звязках. Прызначылі і'екцыі, уліванні ў гартань. Аднак аблягчэння няма. Ці можна атрымаць у вас стацыянарнае лячэнне?**

— Перш за ўсё скажу, што вузельчыкі галасавых звязак вызначаюць як вузлы крукіцына галасавыя мазілі. З гэтай назвы зразумяецца і прычына. Таму, каб лячэнне дапамагло, вам трэба мяняць галасавыя звычкі. Па-другое, раю вам паўтарна звярнуцца да таго самага доктара, які прызначаў лячэнне, расказаць аб сітуацыі і індывідуальна вырашыць пытанне аб неабходнасці лячэння ў стацыянары.

— **Дзякуй.**

«Прамая лінія» правялі Святлана БАРЫСЕНКА і Вольга ШАУКО.

ПЕРШАЯ СПРОБА КУРЭННЯ — ВА ЎЗРОСЦЕ АД 5 ДА 14 ГАДОЎ

Рэспубліканскае сацыялагічнае даследаванне «Нормы паводзінаў здаровага ладу жыцця ў падлеткавым асяроддзі» было праведзена Рэспубліканскім навукова-практычным цэнтрам гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя.

Як сведчаць яго дадзеныя, на сённяшні дзень у іерархіі жыццёвых каштоўнасцяў большасці падлеткаў здароўе займае першае месца (88 працэнтаў). Перш за ўсё выявілі ўвагу падрастачае асаблівае надзея фізічнаму складніку здаровага ладу жыцця. Так, 46,3 працэнта рэспандэнтаў паведавалі, што яны робяць ранішняю зарядку, 40,5 працэнта — прымаюць удзел у розных спаборніцтвах і спартыядах, 40,1 працэнта — наведваюць спартыўныя секцыі, 22,4 працэнта — басейны. Хоць і паходзіць з бацькамі і сябрамі 19,8 працэнта апытаных. Аднак колькасць хлопчыкаў, якія ўдзяляюць увагу фізічна

Нашчадкі вогненнага вёсак

Яніна Кірылаўна Філонава нарадзілася ў вёсцы Ганцавічы Лагойскага раёна.

Да вайны ў Ганцавічах было 80 двароў, пражывала 298 чалавек. У чэрвені 1943 года гітлераўцы цалкам спалілі вёску. Загубілі 160 жыхароў. Хоць у даведніках і энцыклапедыях значыцца лічба 145.

«На самай справе загінула 160 чалавек», — сведчыць Яніна Кірылаўна і паказвае фотаздымак помніка.

Прозвішчы, прозвішчы... Названы ўсе пайменна — 160 чалавек.

Пасля Вялікай Айчыннай вайны вёска аднавілася. У Дзяржаўным мемарыяльным комплексе «Хатынь» яна пазначана на галінах дрэў адраджаных вёсак.

Лёс Яніны Філонавай няпросты. У падлеткавым узросце яна засталася круглай сіратой: маці, Майска Гелены Мікалаўны, не стала ў 1946 годзе, а бацька, Фран-

Яніна ФІЛОНАВА паказвае салдацкую насоўку.

ПАДАРУНАК НЕВЯДОМАГА САЛДАТА

Нарадзілася я ў вёсцы Ганцавічы Лагойскага (раней Пleshаніцкага) раёна ў сялянскай сям'і.

У бацькі з маці нас было шасцера — усё малалеткі.

Ваенныя жахі не абмінулі нашу сям'ю. Дзедка, Майска Аляксандра Іванавіча, разам з двума іншымі старымі жыхаромі спалілі ў калгаснай стайні. Дзвух бацькавых братоў і сястры з сям'яй спалілі ў вёсцы Усохі паблізу возера Палік, дзе яны хаваліся ў балочце.

Усёго з нашай вёскі Ганцавічы спалілі 160 чалавек.

За сувязь з партызанамі вёска часткова спалілі ў 1942 годзе, а ў 1943-м — спалілі ўсю. Жыхары жылі ў зямлянках у наваколлі лясах альбо ў радні ў вёсках, якія ўцалелі.

У той жывячы блакадны 1944 год мы з сям'ёй хаваліся ў балочце ля вёскі Швабы. Там жыла радная маці. Хаваліся пасоубку: бацька, Кірыль Аляксандравіч, са старэйшай сястрой Наташай і сынам Пешем, а мама, Гелена Мікалаўна, — з чатырма малодшымі.

Добра памятаецца таа страшэнная вясновае раўнацца 1944 года. Усім было вядома, што карнікі ідуць шарангай па балочце і ўсіх вылоўваюць. Бацька са старэйшымі паспешаў захавацца, а мама з намі не паспела. Раптоўна застрачалі аўтаматы, і мама паваліла нас за густы лозавы куст у траву. Карнікі так блізка прайшлі ад нас, што мы добра бачылі іх твары. Яны прайшлі і не прыкметлілі нас, дзе нечакана зражыў, які спаў у мамы на парках, закрываў. Карнікі вярнуліся і, штурхнуўшы, пагналі нас да нагойшых зноўленых людзей.

Што рабілася ў той момант на балочце — нельга перадаць: страляліна, крыкі, плач, лаянка на чужой мове, брэх аўчараў... Колькі гадоў мінула, але я ўсё роўна без слёз не магу тое ўспамінаць.

Зноўленых на балочце было вельмі шмат. Сганелі ўсіх, які былі, на вялікіх вярнах, дзе нам давалі прывесці рэшту дня і ўсю ноч пад прыцэламі аўтаматаў і кулямётаў. Потым пешшу пагналі ў напрамку Барысва.

Наша мілая добрая мама! Як я цяпер яе разумею: чацвёра малых разам з ёй у гэтым жудасным пекле, і невядомы лёс днах старэйшых, бацькі. А мы, дурненкія, чапляліся за матчыну спадніцу і прасілі піць і есці. Маюга брацкава мама, зусім знішчэнная, несла на руках.

Памятаецца, у вёсцы Трасцяніца Барысваўскага раёна карнікі загалі браць усім па ахалку саломы і пачалі загняць у вялікі калгасны будынак. Дзеля чаго яны гэтак робяць, людзі зразумелі, бо пра такую жадлівую ўчынку ўсе ўжо добра ведалі. Што тут пачалося — не перадаць! Людзі крычалі, плакалі, уперліся, а немцы ад гэтага яшчэ больш зварэлі: як скаціну, білі рамянямі, прыкладамі, нагамі. Можна, і спалілі б, але лёс злітаваўся над людзьмі — прыхлала нейкае начальства і акцыю адмянілі.

Помнік у вёсцы Ганцавічы.

Ивенецкий поселковый исполнительный комитет Воложинского района Минской области (Продавец)

ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже 2 (двух) земельных участков для индивидуального жилищного строительства:

Лот 1 — земельный участок в г.п. Ивенец, пер. Космонавтов, площадь участка 0,2029 га, начальная стоимость 2 211 610 белорусских рублей; Лот 2 — земельный участок в г.п. Ивенец, пер. Космонавтов, площадь участка 0,2022 га, начальная стоимость 2 203 980 белорусских рублей.

Целевое назначение земельных участков — строительство и обслуживание жилого дома. Имеется в непосредственной близости газ и центральное водоснабжение. Продажа земельных участков производится гражданам Республики Беларусь, постоянно проживающим на территории республики или приравненным к постоянно проживающим, в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь. Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/с 3600614020009 в филиале № 605 МОУ «АСБ Барысубанк», код 513, г. Воложин, ул. Партизанская, 13, назначение платежа 04901, УНП 600037277, ОКПО 04432328, Ивенецкий поселковый исполнительный комитет. Оплата за объект аукциона должна быть осуществлена в течение 10 рабочих дней со дня получения протокола о результатах аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. **Аукцион состоится 20 июня 2008 г. в 15.00 по адресу: г.п. Ивенец, пл. Свободы, 2, 2 этаж, зал заседаний.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 17 часов 17 июня 2008 года по адресу: г.п. Ивенец, пл. Свободы, 2, кабинет секретаря.

Контактные телефоны: (801772) 53367, 53587.

УНП 600037277

ЗАО «Автокомбинат № 3»

извещает акционеров Общества о продаже акций одним акционером (1) одной простой акции по цене 42000 рублей за одну акцию. Заявления от желающих приобрести акцию принимаются по адресу: г. Минск, ул. Ваньева, 29.

Телефон для справок: 247 05 71.

УНН 100089037

У суд Сенненскага раёна Віцебскай вобласці пастанула заява аб прызнанні без вестак адсутнай Ціханові Людмілы Анатольевы, 24.07.1974 года нараджэння, урэдчанкі г. Віцебска. Апошняе вядомае месца жыхарства: в. Рулешчына, Сенненскі раён, Віцебская вобл. Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асобаў, якія маюць звесткі пра Л.А. Ціхановіч, паведамаць іх суду Сенненскага раёна на працягу двух месяцаў з дня апублікавання аб'явы.

тавік Майска Кірыль Аляксандравіч, ад цяжкіх раненняў заўчасна пайшоў з жыцця ў 1949-м.

Пасля школы дзяўчына скончыла тэхнічнае вучылішча, працавала токаркам на заводзе шасцераў. Вучылася яна добра (ліст у рэдакцыю, дарэчы, напісаны на добрай беларускай мове). Аднак у інстытут не паступала: не было сродкаў, каб правучыцца.

...Вучоба ў медыцынскім вучылішчы была днём, а ў начную змену працавала на такерным станку. Пазней працавала ў заводскім медпункце, у паліклініцы ўчастковай медсястрай.

Выгадавала дзвюх дачок, мае трое ўнучкаў. Спрабуе сабе і ў творчасці: піша апавяданні, гумарэскі вершы. Частка з іх друкавалася ў зборніку вершаў дзяцей-дзедтамоўцаў «Перамошчэны лёс», які выйшаў да 60-годдзя вызвалення Беларусі.

Тацяна ПАДАЛЯК.

ПАДАРУНАК НЕВЯДОМАГА САЛДАТА

Фашысты, відаць, спышаліся, бо падангалі гуразавікі і пачалі ўсіх загняць у кузавы.

У гэтай мігуні здарылася самае страшнае: мы згубілі матулю. Як шчаняг, разам з дарослым нас пакалілі ў гуразавікі. Мы доўга плакалі і кікалі сваю маму, пакуль не страцілі голас і прытомнасць.

Ачунялі ўжо ў Барысваўскім канцлагеры, за калочным дратам, дзе па вулках стаялі вышкі з вартавымі і кулямётамі. Ноччу было вельмі холадна, і мы, тры сястрычкі, туліліся адна да адной, каб крыху сагрэцца. Затое днём даймалі няспраўна спяць, голад і смага. Тады мы браліся за рукі і, прыскакаючы да агароджы, прасілі піць і есці: «Дзядзечкі, дайце папіць і крыху хлеба». Але «дзядзечкі» здэкаваліся з нас і білі па руках.

У лагеры раз у дзень кармілі ладной і давалі па кавалку хлеба, падобнага да гліны.

Праблы мы там усё лета. Потым пагугзілі ў таварны вагон, да везлі да Клецка, а там зрабілі петырасоўку.

...Мясцовыя жыхары прыносілі нам паесці, плакалі, але забіраць ніхто не хацеў. Каму трэба было чужое гора, калі свайго халала? Потым паліцыі прывезлі ў лагер для няпоўнагадоўжых дзяцей. Браў кроў для параненых немцаў салдат. Пасля гэтага моцна кружылася галава і ўвесь час чахалася спаць.

Прыслуга ў лагеры была амаль усю з паліцэй і немак. Калі фронт пачаў набліжацца, прыслуга знікла. Старэйшы дзеці, якіх не пакаралі, якіх спаў у мамы на парках, закрываў. Карнікі вярнуліся і, штурхнуўшы, пагналі нас да нагойшых зноўленых людзей.

Што рабілася ў той момант на балочце — нельга перадаць: страляліна, крыкі, плач, лаянка на чужой мове, брэх аўчараў... Колькі гадоў мінула, але я ўсё роўна без слёз не магу тое ўспамінаць.

Зноўленых на балочце было вельмі шмат. Сганелі ўсіх, які былі, на вялікіх вярнах, дзе нам давалі прывесці рэшту дня і ўсю ноч пад прыцэламі аўтаматаў і кулямётаў. Потым пешшу пагналі ў напрамку Барысва.

Наша мілая добрая мама! Як я цяпер яе разумею: чацвёра малых разам з ёй у гэтым жудасным пекле, і невядомы лёс днах старэйшых, бацькі. А мы, дурненкія, чапляліся за матчыну спадніцу і прасілі піць і есці. Маюга брацкава мама, зусім знішчэнная, несла на руках.

У 1950 годзе старэйшая сястра Наташа забрала мяне да сябе, яна

Яніна ФІЛОНАВА.

Помнік у вёсцы Ганцавічы.

ПАВАЖАННЫЯ ПАСАЖЫРЫ, БЕРАЖЫЦЕ СВАЕ РЭЧЫ!

Часцей за ўсё людзі расстаюцца з каштоўнымі рэчамі ў месцах з хуткай дынамікай: на вакзалах, у грамадскім транспарце і таксі. На жаль, адзінага агульнаградскога стала знаходак на вясельніцкіх тэлеканалах і тэлевізійных каналах няма. Куды звяртацца ў тым выпадку, калі вы нешта згубілі? І наколькі рэальна вярнуць страчанае рэч? На гэтыя пытанні шукала адказы карэспандэнт газеты «Звязда».

ПАВЕРКА НА СУМЛЕННАСЦЬ

Нядзеля. Аўтавакзал Маскоўскі. Людзей — гаць гаць. Адны вяртаюцца з лепішца ці з бацькоўскага дома, іншыя чакваюць аўтобуса, каб паехаць дадому з гасціннага Мінска. Цудоўны момант, каб правесці эксперымент. Вымаю грошы з кашалька і пакаіваю там толькі стары пластыкавы студэнцкі білет. Пасля, быццам бы выпадкова, забываю яго на лаўцы. Што вы думаеце?... І пяці хвілін не прайшло, як мяне па гучнагаваральніку папрасілі падцьці да начальніка змены, каб забраць кашалёк.

Іна Аркадзеўна Бажэнава, начальнік змены, расказала, што такія няўважлівыя пасажыры, як я, не рэдкія.

— Кожны дзень нехта нешта губляе. Усе згубленыя рэчы мы перадаём у камеру для захоўвання, дзе яны, згодна з актам, могуць знаходзіцца на працягу месяца (прадукты, якія хутка псуюцца, знішчаюць раней). Тое ж самае адбываецца і з рэчамі, якія знойдзены ў цягніках, электрычках і міжгародных аўтобусах. На нашым аўтавакзале суткі знаходзяцца любой рэчы выліваюцца ў 1000 рублёў. А за месяц набягае аж 30 000. Апошнім часам студэнты пакаіваюць тут свае курсавыя і дыпломныя работы (успяхоўна). Мы, вядома ж, уваходзім у іх становішча і не бярэм з іх грошы.

Але, безумоўна, не ўсе людзі такія сумленныя, як мой вяртавальнік, таму большасць згубленых рэчаў да начальніка змены не даходзіць.

І У РЭЧУ З'ЯВЛЯЮЦА НОГ

Прыкладна такая ж сітуацыя назіраецца і ў гарадскіх аўтобусах, трамваях і тралейбусах.

«Bookcrossing» — гэта рух, які налічвае больш за чатырыста тысяч удзельнікаў па ўсім свеце. Працэс буксінга складаецца з самага простага дзеяння, заснаванага на прынцыпе «прачытай — аддай іншаму».

Людзі пакаіваюць свае кнігі на вуліцы, каб любы ахвотнік мог іх прачытаць.

Што такое кніга? Калі вы адказалі, што кніга — гэта, перш за ўсё, думка, то вам стане зразумелай асноўная ідэя буксінга. Ідэя аб тым, што ўсе кнігі, якія стаяць на паліцы, — гэта кнігі ў матэрыяльным выкананні.

Духовнымі яны былі толькі ў працэсе чытання.

Буксінгавыя кніжнічкі зрабціць з кнігі поўнаасу духоўны прадмет. Аднавіць першачапачковы сэнс.

Бо аўтар піша кнігу не дзеля таго, каб яе надрукавалі.

Ён і ёсць той самы першы буксінгавы. Ён дзельціца сваёй думкай з мільёнамі. А мы падзелімся яго думкай яшчэ з некалькімі людзьмі. Усе кнігі, якія пакаіваюць буксінгавыя, абсалютна бясplatныя. Вось будзе радасць тым, хто іх знойдзе. І сам працэс наўмыснага забывання кнігі прыносіць шмат станоўчых эмоцый і перажыванняў. Вы гатовы паспрабаваць? Тады бярыце кнігу з паліцы і далучайцеся.

Тыдзень чытайце кнігі з паліцы і будзь чытаць

«ЗВЯЗДУ» ЧЫТАЛА І БУДУ ЧЫТАЦЬ

...Не так даўно я пісала ў рэдакцыю, бо мела вялікую просьбу. Цяпер пішу, каб падзякаваць: хоць на старасці гадоў ды збылася мая мара, знайшлася любімая песня «Небо тэмно-сіне».

Хаджу цяпер, спяваю, на той матуль, які ведала, і на душы добра. Так што дай Бог здароўя тым людзям, якія гэтаксама, як і я, песню запамінілі і не паленаваліся, прыслалі словы, добрага, доўгага веку і самой газеце, якая адгукаецца на са-

Паводле слоў дыспетчара аддзела перавозак філіяла аўтапарка № 5 КУП «Мінсктранс», на дыспетчарскія станцыі аўтобусных паркаў апошня гады знойдзеныя рэчы амаль не паступаюць.

— І справа не ў тым, што сталі менш губляць, званкі ж паступаюць, а ў тым, што ў забытых у транспарце рэчэй адрозніваць з'яўляюцца ногі. Толькі ў рэдкіх выпадках знойдзеныя чужыя рэчы свядомыя пасажыры нясуць вадацэле ці ў дыспетчарскую.

Вельмі часта ў аўтапарк тэле-

дзастатку людзей. Таму самай большай шанцы знайсці згубленую рэч — у пасажыраў таксі. Большасць такіх знаходак прыходзіць на выхадныя дні. Дарэчы, атрымаць інфармацыю аб страчаных рэчах у таксі можна, калі патэлефанаваш у дыспетчарскія службы таксі. Там вам дапамогуць адшукаць вадацэле.

ТЫ МНЕ — Я ТАБЕ

З усіх рэчаў, якія чалавек губляе, верагодна за ўсё знайсці дакументы. Іх свядомыя грамадзяне прыносяць у міліцыю, ці самі вяр-

таюць уладальнікам у надзеі атрымаць уназагод. Згодна з палажэннямі Грамадзянскага кодэкса, пры выяўленні гаспадары вы маеце права разлічваць на ўназагодную адкошту рэчы. У выпадку, калі яна з'яўляецца каштоўнай толькі для уладальніка, уназагод будзе дагаворнай. А калі на працягу шасці месяцаў ніхто не заўважыў аб страце, то рэч становіцца маёмасцю чалавека, які яе знайшоў.

І ГУБЛЯЦЬ ДАПАМАГАЮЦЬ...

Але нельга ўсе страты тлумачыць толькі рассянянасцю. Вельмі часта нам дапамагаюць губляць. Займаюцца гэтым злодзеі. Незаўважна выцягаюць з кішэння і сумак мабільныя ці кашалёкі (бярыць грошы, а дакументы выкідаюць). Застанецца толькі спадзявацца, што нейкі ўважлівы прахоўнік і знойдзе. Напрыклад, толькі ў Заводскім раёне горада Мінска за пяць апошніх месяцаў здзейснена 967 крадзяжоў, сярэд іх украдзена 232 мабільныя тэлефоны, большасць якіх — у грамадскім транспарце.

— Многія ўмудраюцца падманваць міліцыю: чалавек упушчаны, што згубіў тэлефон, а ў заяве піша, што яго ўкраі, — расказвае начальнік РУУС Заводскага раёна горада Мінска Вадзім Мядзевецкі.

— Матывацыя адна: «сябар скажаў, што міліцыя шукае толькі крадзеныя тэлефоны». Справа ў тым, што многія не разумеюць, што пошук тэлефона для мяне, напрыклад, аднолькавы, што па факце кражы, што па факце страты. У любым выпадку я яго буду шукаць і працэдура пошуку фактычна аднолькавая. Аднаўна адрозненне: калі тэлефон страчаны — я яго шукаю

напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

карысці. Напэўна, вяртанне рэчаў — гэта пытанне не толькі сумлення, але

Генеральны дырэктар Рэспубліканскага ўнітарнага прадпрыемства «Мінскаўтадар-Цэнтр» Юрый МАСЮК:

«ЗА 10 ГАДОЎ ДАРОГІ МІНШЧЫНЫ НАБЫЛІ ПА-САПРАЎДНАМУ ЕЎРАПЕЙСКІ ВЫГЛЯД»

РУП «Мінскаўтадар-Цэнтр» — відучае прадпрыемства дарожнай галіны — сёлета адзначае 10-годдзе з дня свайго ўтварэння. Вынікі яго работы — стабільныя з году ў год — гавораць самі за сябе. І гэта пры тым, што абслугоўвае прадпрыемства найважнейшыя дарогі краіны. На балансе Мінскаўтадар-Цэнтра знаходзіцца 3773,036 кіламетра аўтадарог. Сярод іх Мінская калцавая, аўтадарога М-1/Е 30 Брэст — Мінск — мяжа Расійскай Федэрацыі, якая з'яўляецца галоўным транзітным калідорам краіны. І ўсё ж за ўсім гэтым адказнымі аб'ектамі стаяць канкрэтныя людзі са сваімі клопатамі і праблемамі, песпехамі і надзеямі. Пра гэта дарожнікі ніколі не забываюцца і імкнучыся зрабіць так, каб кожны работнік адчуваў сябе часцінкай цэлага механізму, вядлікай і дружнай сям'і.

Камфортна, бяспечна... чыста!

Нягледзячы на тое, што сёлета зіма была даволі мяккай, яна ўсё ж пакінула свой неспрыемны адбітак на дарогах рэспублікі. Першае, што неабходна было зрабіць дарожнікам рыхтоўку сетку дарог да летняй эксплуатацыі — ліквідаваць выбоіны, трэшчыны, якія не толькі раздражняюць аўтамабілі, але і падвргаюць жыццё людзей небяспечна, а таксама абнавіць дарожную разметку, добраўпарадкаваць паласы асфальту, прывесці ў належны выгляд агароджы, стойкі знааку...

— Падчас падрыхтоўкі сеткі дарог да эксплуатацыі ў летні перыяд нашым прадпрыемствам праведзена вялікая работа, — адзначае начальнік аддзела ўтрымання аўтамабіль-

на аб'ектах, уборка смецця... Асноўнай жа задачай, якую Мінскаўтадар-Цэнтр рэалізуе ў гэты перыяд уласнымі сіламі, з'яўляецца бягучы рамонт сеткі дарог. Як толькі сярэднясутачная тэмпература дасягае 15 градусаў, дарожнікі прыступаюць да паверхневых апрацовак. У гэтым сэнсе май іх не парадаваў — дэвяццацца гагаляць.

— Увогуле Мінскаўтадар-Цэнтр штогод павялічвае колькасць дарог, адрамантаваных бягучым і капітальным рамонтам, — адзначае Дзмітрый Уладзіміравіч. — Так, калі летас бягучым рамонтам мы адрамантавалі 265 кіламетраў дарог, то сёлета гэты паказчык павяніен класіфікацыі 359 кіламетраў. Напэўна, маглі б і

Слова кіраўніку

— Праграма на 2008 год для прадпрыемства даволі напружаная, — расказвае генеральны дырэктар РУП «Мінскаўтадар-Цэнтр» Юрый МАСЮК. — У першую чаргу гэта абумоўлена задачай, якая стаяць на галоўнай дарозе, што знаходзіцца на нашым балансе, магістралі М-1/Е 30. Да канца гэтага года трэба фактычна аднавіць першапачатковы характарыстыкі дарогі, забяспечыць камфортны і бяспечны праезд па ёй. Размова ідзе аб больш як 400 кіламетрах магістралі. Задача вельмі сур'ёзная ў тым ліку і з-за значных фінансавых уліванняў. Натуральна, для аднаго нашага прадпрыемства сума непад'ёмная, таму на гэтыя мэты выдаткаваны дзяржаўныя крэдыты. З надыходам добрага надвор'я работы на М-1/Е 30 распачаліся.

— З якімі праблемамі ваша прадпрыемства можа сутыкнуцца пры вырашэнні гэтай маштабнай і адказнай задачы?

— Адзіная значная праблема, якую можна прабачыць ужо сёння — пастайкі шчыбеню дробных фракцый для ўстаноўкі верхніх слаёў дарожнага палянта. Сёння, на жаль, Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва не можа закрыць тую патрэбу, што неабходна на рамонт гэтай дарогі. Спадзяёмся, сітуацыю ўсё ж удасца выправіць, і дарожнікі атрымаюць усё будаўнічыя матэрыялы ў поўным аб'ёме.

— Якія асноўныя задачы трэба будзе вырашаць на сетцы дарог Мінскай вобласці?

— Тут нас чакае ў асноўным планавая работа. Адзіны, калі можна так сказаць, «нестандартны» аб'ект — дарога Мінск — Нацыянальны аэрапорт Мінск. Адметнасць заключаецца ў тым, што пры нарматывым тэрміне ў 16 месяцаў на рамонт гэтай дарогі — па сутнасці, узрых варотаў у Беларусь — пастаўлена задача зраць аб'ект да 3 ліпеня... Нават папалохаць такога цытноту не было калі. Са свайго боку я абсалютна ўпэўнены ў прафесіяналізме нашага калектыву, калектываў будаўнічых трэстаў, іх працаздольнасці. Таму застаецца толькі закасаць рукавы і працаваць.

Замежны вопыт з мінскай прапіскай

Так склалася, што практычна ўсе новыя тэхналогіі, сродкі арганізацыі руху, якія з'яўляюцца ў Беларусі, перш-наперш выпрабавваюцца на дарогах Мінскаўтадар-Цэнтра. Мы ўжо расказвалі пра эксперымент мінскіх дарожнікаў з устаноўкай тросавай бар'ернай агароджы, якая актыўна выкарыстоўваецца ў Швецыі. Эфект зацікавіў як спецыялістаў, так і практыкаў. Па-першае, устаноўка такой агароджы абыходзі-

вала: трос будзе закупляцца асобна, а камплектуючыя беларускай вытворчасці — асобна. Аднак узнікла пытанне: хто дасць сертыфікат на выкарыстанне гэтых элементаў у сістэме? Для таго, каб звесці элементы розных вытворцаў разам, неабходна было правесці адпаведныя выпрабаванні. Палігон, які для гэтага падыходзіць, ёсць толькі ў Падмаскоўі, у горадзе Дзмітраў. Летас гэта работа была завершана. Ужо сёлета

абмежаванне звязана з тым, што бітумную эмульсію, якая выкарыстоўваецца ў такім разе, нельга вырабляць і выкарыстоўваць пры нізкіх тэмпературах паветра.

Да новаўвядзенняў можна аднесці і так званы «шведскі варыянт» разметкі на дарозе Р53 Слабада — Навасады. Пры велізарнай інтэнсіўнасці руху, самы ўчастак ад Кургана Славы да Барысава даволі вузкі. У свой час там адрасталася столькі аварыяў, што яго смела можна было аднесці да месцаў канцэнтрацыі ДТЗ. Каб выправіць сітуацыю не пашыраючы дарогу —

Начальнік аддзела ўтрымання дарог Дзмітрый ДЗЕДОВІЧ.

Вымярэнні праводзіць майстар Яраслаў НЕКРАШЭВІЧ.

ных дарог Дзмітрый Дзедовіч. — Спрафілявана 5718 кіламетраў аб'ектаў, адрамантавана 1128 аўтапаўліянаў, прыведзена ў належны выгляд 33 316 дарожных знакаў, пафарбавана 432 кіламетры 426 метраў бар'ернай агароджы, устаноўлена 21 759 сігнальных слупкоў, больш за 470 мастоў і пучэправадоў прыведзена ў парадак, ачышчана паласа асфальту на працягласці 5850 кіламетраў.

Адноўлена 967 кіламетраў гарызантальнай разметкі. Запланавана 367 пешаходных пераходаў нанесці фарбай і 227 — пластыкам. Адметна, што дагэтуль мы працавалі толькі з фарбай і пластыкамі халоднага нанясення: летас такім чынам былі размечаны пешаходныя пераходы, нанесены шумавыя паласы і піктаграмы. Тэрмапластык — больш прагрэсіўная тэхналогія — для нас навінка. Сёлета прадпрыемства набыло адпаведную тэхніку, якая ўжо прыступіла да работы. Перавагі пластыку перад фарбай відавочныя: калі на разметку, выкананую па традыцыйнай тэхналогіі, гарантыя ўсяго паўгода, то на пластык — тры гады. Рэальна такая разметка вытрымлівае і больш. Аўтамабілі, якія часта ездзяць па «Магілёўцы», сёлета, напэўна, заўважылі, што там месцамі пластыкавая разметка пачала «сыпацца». Але ж, не ўсе ведаюць, што ёй ужо больш за пяць гадоў. І гэта пры такой влізлай інтэнсіўнасці руху!

Увогуле, у нас на прадпрыемстве апошнім часам склалася такая практыка, што пры правядзенні бягучага ці капітальнага рамонтнага участка заказ атрымлівае падрядчык, які забяспечвае не двухгадовую (па будаўнічым нормам), а трох-чатырох, а то і шасці-сямгадовую гарантыю.

Традыцыйна шмат сілаў было затрачана на ліквідацыю выбоін. З пачатку года выканана 19 782 квадратных метры ямачнага рамонтна. Менш чым летас не толькі па прычыне больш мяккага надвор'я, але і за кошт таго, што большшая колькасць нашых дарог была прыведзена ў належны стан. Усё ж такі ямачнасць у першую чаргу з'яўляецца там, дзе пратэрмінаваная мікрамоманты тэрміны.

На дварэ — лета. У большасці работы аўтадара ў цэплы сезон — касметычныя: абкос траў

Добраўладкоўваецца дарога Заслаўе—Дзяржынск—Возера

Мыйку і сарціроўку шчыбеню праводзіць Пётр ФЕДАРОВІЧ.

больш — пытанне ўпарадкавання ў фінансаванне. Як бы там ні было, праграму «Дарогі Беларусі на 2005—2015 гады» ніхто не адмяняў. Згодна з ёй мы ўжо маем пэўнае адставанне па рамонтам дарогі — асноўнае, што ўплывае на беспякую руху. Ва ўмовах недастатковага фінансавання дарожнікі яшчэ і вымушаны адцягваць такія неабходныя для дарог сродкі на выкананне функцый... дворнікі.

Не цяжка сабе ўявіць, у што б ператварыліся аб'екты беларускіх дарог, каб за нявыкананымі вадзіцелямі не прыбіралі. А між іншым, смецце, выкінутае з машыны, гэта парушэнне правілаў дарожнага руху, за якое прадугледжана пакаранне ў выглядзе штрафу. Натуральна, чыста не там, дзе прыбіраюць, а там, дзе не смеццяць. З іншага боку, ўзгадваем, калі некага з вашых знаёмых штрафавалі за падобныя вадзіцельскія?

На жаль, нявыкананым вадзіцелям і пасажырам, якія не павяжаюць не толькі адзін аднаго, але і не цяньця працу дарожнікаў, такое стаўленне да парадку на дарозе, да навакольных сыходзіць з рук. Вось і атрымліваецца, што не толькі бяспэка, але і еўрапейскі выгляд дарог і прылеглых да іх тэрыторый цалкам кладзецца на плечы дарожнікаў і істотна б'е па дзяржаўнай кішэні. Для падтрымання парадку машына дарожна-патрульнай службы кожны дзень аб'язджае ўсю сетку дарог не толькі для таго, каб выявіць дэфекты — яе неспрэчна абавязак, — але і каб за некім прыбраць паперкі... Між тым, у іх справе час вельмі дорага каштуе. На ліквідацыю большасці пазастатных сітуацый нарматывымі дакументамі адводзіцца лічаныя гадзіны. Ад апэратывнасці дарожнікаў у такіх выпадках залежыць заробок і жыццё ўдзельнікаў руху, у тым ліку і тых самых нявыкананых карыстальнікаў дарог.

Напрыклад, калі дарожна-патрульная служба выявіць адсутнасць дарожнага знака другой групы, згодна з нарматывамі на выправленне сітуацыі адводзіцца ўсяго тры гадзіны. А вось на замену зламанага агароджы — ужо да трох сутак. У выпадку, калі выяўлена крытычная ямачнасць, яна павінна быць ліквідавана неадкладна.

та мы правялі тэндар на работы па ўстаноўцы такой агароджы. Гэта дазволіць не ўкладваць уласныя сродкі ў закупку яе элементаў — цяпер гэта ўжо клопат падрядчыка.

Яшчэ адна навінка датычыцца ямачнага рамонтна. Так, летас дарожнікі сталі актыўна выкарыстоўваць арганамінеральную сумесь, якая складаецца з пяці частак на шатных асфальта-бетонных заводах і моцна захоўваецца да года. У той жа патрульнай машыне можа знаходзіцца некалькі мяхоў такой халоднай сумесі, што дазваляе малым сіламі апэратывна ліквідаваць ямачнасць. Гэта істотна эканоміць сілы і сродкі: на месца рамонтна (часта за дзесяцікі кіламетраў) ужо не трэба накіроўваць спецыяльную тэхніку і брыгаду рабочых.

— Усё шыроў для ліквідацыі ямачнасці мы выкарыстоўваем струйна-іскенняў тэхналогію, — расказвае Дзмітрый Уладзіміравіч. — Спецыяльная тэхніка зводзіць да мінімуму колькасць неабходных механізмаў і колькасць работнікаў — як правіла дастаткова адной машыны і апэратара з дарожным рабочым. Тэхналогія настолькі дасканалая, што тую ж латку на дарозе разгледзіць практычна немагчыма і трымаецца яна дастаткова доўга. Тут адзінае

такой магчымасці пакуль няма — мы падзялілі праезную частку на дзве і адну палосы руху плюс стварылі накіпальнікі для левага вароту. Каб не было выхадаў на паласу сустрэчнага руху пры абгонах, у Шведаў ёсць чаму павучыцца — гэта краіна займае першае месца ў свеце па бяспечнасці дарожнага руху. Калі, не дай Бог, там здараецца ДТЗ са смяротным вынікам, хай нават адно на год, гэты выпадак разбіраецца на ўзроўні Урада...

Напраўлена гаварыць пра інавацыйныя тэхналогіі, якія апошнім часам з'явіліся на службе дарожнікаў, і не скажаць пра новую тэхніку.

— Мінулай зімой Мінскаўтадар-Цэнтр набыў сучасныя снегаачышчальнікі, — расказвае Дзмітрый Уладзіміравіч. — Сёлета дакупілі яшчэ некалькі ўстановак і абсталілі імі два МА3-МАНы. Асноўнае іх адрозненне ад той тэхнікі, якой мы карысталіся дагэтуль, — шырыня захопу скарабка і аэрадынамічная канструкцыя адвалаў, якія дазваляюць не збіраць снег на аб'екце, уздоўж бар'ернай, а адразу перакідаць яго за агароджу. Дастанкова скажаць, што зімой 2007/2008 года трыма такімі механізмамі мы поўнасцю зачылі патрэбу ва ўборцы снегу на Мінскай калцавай аўтадарозе. Такая ж тэхніка выкарыстоўваецца на М-1/Е 30.

Апошнім часам вялікая ўвага кіраўніцтва Мінскай вобласці надаецца эстэтыцы палос асфальту. Таму дарожнікам даводзіцца змагацца не толькі з травой, якую летам уздоўж дарог «падтрымаюць» ледзь не кожны тыдзень, але і з хмызнікамі, дрэвамі.

— У нас ужо маюцца дзве фрызэрныя машыны для ліквідацыі пнёў. Сёлета плануем закупіць устаноўку для драблення хмызняку, рэзшэй, якія застаюцца пасля высякання. Атрыманую ішпаў можна будзе выкарыстоўваць для адрэпаўлення вытворчых памышаняў як альтэрнатыўнае паліва і проста пакінуць на месцы, дзе яна перагніе.

Што немцу добра, то беларусу — дэфект?

Паводле слоў Дзмітрыя Уладзіміравіча, не ва ўсіх выпадках можна рабіць каліку з замежнага вопыту. Справа ў тым, што многія элементы, якія шырока выкарыстоўваюцца на Захадзе, згодна з нашай нарматыўнай базай лічацца... дэфектам. Просты прыклад. У Германіі, які і ў нас, на пляцоўках адпачынку заезд-выезд агароджы бартавым каменем. Вось яго, асабліва на вулках, доволі часта чапляюць і пашкоджаюць вадзіцелі фур. Немцы паступаюць проста — на гэтыя вулкі кладуць валуны. Пагадзіцеся, у такой сітуацыі вадзіцель проста вымушаны паводзіць сябе больш акуратна. А ў нас такое ноў-хаў лічыцца дэфектам — лабачным прадметам у паласе асфальту.

Ёсць і іншыя рацыянальныя моманты, якія мы пакуль не можам укараніць. Вось, напрыклад, што датычыцца травы ў паласе асфальту. На яе касуць траціцца вельмі рэдка і сродкі. На Захадзе таксама прыдарожныя палосы не заростаюць бур'яном, але яны пайшлі іншым, больш прагрэсіўным шляхам. Тая ж немцы засяваюць прыдарожную тэрыторыю той травой, якая ім падыходзіць. Яна добра выглядае і не вырастае вышэй за зададзенае вельліччу. Потым, напрыклад, раз у сезон, гэтыя ўчасткі апрацоўваюцца пэўным гербіцыдам, да якога абраная трава мае імунітэт. Усё. Танна і прыгожа. Было б надэрна, каб і наш Белдар НДІ вывеў падобны гатунк травы і нейкі гербіцыд, што забівае ўсё пустае акрамя яе. Магчыма, гэта справа недалёкай будучыні.

У аснове дасягненняў — клопат аб людзях

У генеральнага дырэктара прадпрыемства Юрыя Масюка ў адрас калектыву Мінскаўтадар-Цэнтра — толькі цёплыя словы. Надэрна падабраныя начальнікі лінейных дыстанцый, прабы, майстры, спецыялісты дарожных службаў. Дастанкова высокакваліфікаваныя работнікі, якія пастаянна павышаюць свой прафесійны ўзровень і з часам могуць заняць кіруючыя пасады. Вельмі шмат талкавай моладзі. Дастанкова скажаць, што сярэдні ўзрост начальнікаў філіялаў — усяго 37 гадоў. Усе яны маюць вышэйшую адукацыю дарожнага профілю. Прадпрыемства пастаянна прыцягвае ў свае шэрагі маладых спецыялістаў. Летас такіх прыйшло ў аўтадар 11 чалавек. Прычым кіраўніцтва прадпрыемства ад моладзі не хавецца: летас быў праведзены злёт маладых спецыялістаў, падчас якога яны мелі магчымасць неспрэчна пагутарыць з першымі асобамі кіруючага апарату, атрымаць кампетэнтныя адказы на ўсе пытанні.

У Мінскаўтадар-Цэнтры не толькі многа патрабуюць з работнікаў, але і працягваюць не паказны клопат аб чалавеку. На прадпрыемстве вядзецца ўлік маючых патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў. Штогод, выхадзячы з магчымасцяў прадпрыемства, выдаткоўваюцца пазыкі на ўсе пытанні.

У Мінскаўтадар-Цэнтры не толькі многа патрабуюць з работнікаў, але і працягваюць не паказны клопат аб чалавеку. На прадпрыемстве вядзецца ўлік маючых патрэбу ў паліпшэнні жыллёвых умоў. Штогод, выхадзячы з магчымасцяў прадпрыемства, выдаткоўваюцца пазыкі на ўсе пытанні.

Хутка і тут будзе асфальт.

Аўтапаўліяны добраўпарадкаваў Пётр КАЧАЛКА і Юрый ЗАЛЕТАЎ.

«Спеццы» ў ярка аранжавай форме

Рэтымчасы вытворчасці, якія работ апошнім часам усё больш залежыць ад кваліфікацыі работнікаў, іх гатоўнасці і здольнасці засвойваць новыя ўменні і веды.

На РУП «Мінскаўтадар-Цэнтр» сёння працуе 1684 чалавек. З іх каля 70 працэнтаў — рабочы персанал. Калектыв прадпрыемства даволі малады — 43 працэнты ад агульнай колькасці работнікаў ва ўзросце да 40 гадоў.

На прадпрыемстве абраны прагрэсіўны шлях работы з кадрамі. Шмат увагі надаецца вучобе спецыялістаў, павышэнню іх кваліфікацыі. Так, за 2007 год прафесійнае адукацыя прайшоў 421 чалавек. Бесспрэчна, адукацыя работнікаў забяспечваецца неспрэчна ў філіялах, а таксама ва ўстановах адукацыі. Летас 12 спецыялістаў прайшлі міжнародную стажыроўку ў Германіі і Італію. І гэта ўжо не першы такі вопыт. Усё лепшае, што дарожнікі там бачыць, потым імкнучыся рэалізаваць дома.

Беспрэчна, у многім захаднай краіны пайшлі далей за нас. Аднак на Захадзе ўжо няма нічога такога, чаго сёння не мела б Беларусь. Натуральна, пакуль гэта выкарыстоўваецца не так масава, аднак сітуацыя паступова мяняецца. З навінак, якія ўкараняюцца на дарогах Мінскаўтадар-Цэнтра, можна адзначыць сістэму кіруючых знакаў. Дыспетчар зможа не толькі бачыць сітуацыю на дарозе, але і з дапамогай такіх знакаў загадаць папярэджаць вадзіцеляў аб дарожных работах, аварыяў або «затры» на той ці іншай трасе і ўказаць шляхі аб'езду. Такага пакуль няма ні ў адной з суседніх краін.

— Тое ж можна сказаць і пра знакі пераменнай інфармацыі, якія мы ўжо выкарыстоўваем на сваіх дарогах, — заўважае Дзмітрый Дзедовіч. — Сёлета плануем гэты вопыт пашырыць на МКАД. З укараненнем такой сістэмы можна будзе нават рэгульваць хуткасць па кожнай паласе, паказаць, што на адной з палос вядуцца рамонтныя ці іншыя работы, увогуле закрыць адну паласу руху.

Праўда, пакуль па такіх знаках застаюцца пытанні: іх проста няма сярод пераліку дарожных знакаў ПДД. Атрымліваецца, што для вадзіцеляў, прынамсі, пакуль, яны не з'яўляюцца абавязковымі для выканання і могуць разглядацца толькі ў якасці інфармацыі. Тут нас яшчэ чакае сумесная работа з дзяржаўна-інспекцый.

Ёсць цяжкасці з увядзеннем і некаторых іншых інавацыйных тэхналогій. Так, мы гатовыя абсталіваць пешаходныя пераходы энергазберагальнай падсветкай. Гэта значыць, што пры адсутнасці на ім пешахода ў цёмны час сутак ён не будзе падсвятляцца ўвесь час, а толькі тады, калі на дарогу ступіць чалавек. З іншага боку, вадзіцель, які ехаў па трасе з дазволенай хуткасцю і раптам убачыў такую ілюмінацыю, можа і разгубіцца.

Некаторыя новаўвядзенні на «пешаходніках» усё ж прыжыліся. Так, у Барыўлянках ужо не першы год працуе святлафор на сонечных батарэях. Хутка на дарогах Мінскаўтадар-Цэнтра з'явіцца яшчэ адзін такі энергазберагальны прыбор.

торы» на той ці іншай трасе і ўказаць шляхі аб'езду. Такага пакуль няма ні ў адной з суседніх краін.

— Тое ж можна сказаць і пра знакі пераменнай інфармацыі, якія мы ўжо выкарыстоўваем на сваіх дарогах, — заўважае Дзмітрый Дзедовіч. — Сёлета плануем гэты вопыт пашырыць на МКАД. З укараненнем такой сістэмы можна будзе нават рэгульваць хуткасць па кожнай паласе, паказаць, што на адной з палос вядуцца рамонтныя ці іншыя работы, увогуле закрыць адну паласу руху.

Праўда, пакуль па такіх знаках застаюцца пытанні: іх проста няма сярод пераліку дарожных знакаў ПДД. Атрымліваецца, што для вадзіцеляў, прынамсі, пакуль, яны не з'яўляюцца абавязковымі для выканання і могуць разглядацца толькі ў якасці інфармацыі. Тут нас яшчэ чакае сумесная работа з дзяржаўна-інспекцый.

Ёсць цяжкасці з увядзеннем і некаторых іншых інавацыйных тэхналогій. Так, мы гатовыя абсталіваць пешаходныя пераходы энергазберагальнай падсветкай. Гэта значыць, што пры адсутнасці на ім пешахода ў цёмны час сутак ён не будзе падсвятляцца ўвесь час, а толькі тады, калі на дарогу ступіць чалавек. З іншага боку, вадзіцель, які ехаў па трасе з дазволенай хуткасцю і раптам убачыў такую ілюмінацыю, можа і разгубіцца.

Некаторыя новаўвядзенні на «пешаходніках» усё ж прыжыліся. Так, у Барыўлянках ужо не першы год працуе святлафор на сонечных батарэях. Хутка на дарогах Мінскаўтадар-Цэнтра з'явіцца яшчэ адзін такі энергазберагальны прыбор.

Дарожнікі — за здаровы лад жыцця.

Матэрыялы паласы падрыхтаваў Сяргей ПРОТАС, Алена ДАУЖАНОК. Фота Мары ЖЫЛІНСКАЙ і з архіва прадпрыемства.

СЕННЯ

Месяц
Першая квадра.

Сонца Усход Захад Даўжыня

Мінск	4.38	21.41	17.03
Віцебск	4.19	21.39	17.20
Магілёў	4.28	21.31	17.03
Гомель	4.34	21.18	16.44
Гродна	4.55	21.54	16.59
Брэст	5.05	21.46	16.41

Імяніны
Пр. Фядосі, Івана, Лукі.
К. Адаляды, Настасі, Розы,
Варнавы, Фелікса.

НАДВОР'Е на заўтра

Геамагнітныя узрушэнні

Віцебск: +12...+14°C
Гродна: +13...+15°C
Мінск: +15...+17°C
Магілёў: +12...+14°C
Брэст: +12...+15°C
Гомель: +12...+15°C

Абзначэнні:
— няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
— невялікія геамагнітныя узрушэнні
— слабая геамагнітная бура

...У суботу...

Варшава	Ніж	Рыга
+21...+23°C	+26...+28°C	+14...+16°C
Вільнюс	Масква	С.-Пецярбург
+28...+22°C	+22...+24°C	+12...+14°C

11 чэрвеня

Дзве даты

1612 год — у мястэчку Любча (сённяшні Навагрудскі раён) была заснавана самая буйная на тэрыторыі тагачаснай Беларусі Любчанская друкарня: яна дзейнічала больш як 60 гадоў, выпусціўшы каля ста назваў кніг. У той час ёю кіраваў вядомы друкар і кнігавыдавец Пётр Кміта. Галоўным чынам тут друкаваліся творы свецкага зместу, кнігі антычных пісьменнікаў і аўтары пераважна Рэфармацыі, у тым ліку Мацея Стрыйкоўскага, Сымона Буднага, гістарычнага і навуковага дапаможніка, кнігі для школ. Пастаянна друкаваўся «Календар штогадовых святаў і руху небесных цел». Упершыню ў беларускіх кнігавыдавецтвах шырока выкарыстоўвалася тэрава на мэдаль.

1937 год — Спецыяльная судовая прысутнасць Вярхоўнага суда ССРС разгледзла справу па абвінавачванні так званай антысавецкай трагічнай ваеннай арганізацыі ў Чырвонай Арміі ў здрадзе радзіме. Асуджаны да вышэйшай меры Маршал Савецкага Саюза Міхаіл Тухачэўскі, камандзіры 1-га рангу Іона Якір, Іеранім Убаравіч, камкор Вітаўт Пугна і шэраг іншых вядомых савецкіх военачальнікаў. Дарчы, яшчэ 5 чэрвеня Сталін, Молатаў, Кагановіч і Якоў з вялікай групы арыштаных ваенных адаралі вогнем абвінавачаных будучага працэсу, аб'ядаўшы заведзеныя на гэтых асобаў індывідуальныя следчыя справы ў адну агульную. Склад абвінавачаных быў падараны такім чынам, каб працэс унёс свой уклад у стварэнне атмасферы недаверу да «шароўцаў», якая насаджалася ў тым гады ў краіне Сталіным. Убаравіч і Пугна былі літоўцамі, Якір, Гамарнік і Фельдман — яўрэямі, Корк — эстонцам, Эйздман — латышом. У дзень суда Сталін накіраваў ЦК рэспубліканскіх кампартый, крайкамі і аб'ямы тэлеграму з працісаннем арганізацыі паўсюль мітынг працоўных, на якіх «выносіць рэзалюцыі аб неабходнасці прымянення вышэйшай меры рэпрэсіі». Што і было выканана. У ноч на 12 чэрвеня ўсе абвінавачаныя былі расстраляны. Усе яны рэабілітаваны ў 1957 годзе.

Шчыраць заключаецца не ў тым, каб гаварыць усё, што думаеш, а ў тым, каб заваць толькі тое, што думаеш.

П'ер Буаст (1765—1824), французскі афарыст.

8 НА СВАЕ ВОЧЫ

ЗВЯЗДА 11 чэрвеня 2008 г.

БЕЛАРУСКІ ПЕЦЯРБУРГ

Не здзіўляйся, але размова пойдзе пра сапраўдны жамчужны Расійскай Федэрацыі, яе пачынаючы сталіцу Санкт-Пецярбург.

Падчас прэс-тура беларускіх і саюзных СМІ ў горад на Ньеве мы літаральна на кожным мерапрыемстве сустракалі сваіх землякоў. Беларусь былі і сярод кіраўніцтва ААТ «Звязда», якое вырабляе рухавікі для падлодак і плёна супрацоўнічае з Беларускай чыгункай, і сярод кіраўнікоў падраздзяленняў найбуйнейшага навукова-вытворчага аб'яднання Расіі ААТ «Авангард», і сярод супрацоўнікаў адміністрацыі Ленінградскай вобласці. Нават яе губернатар — Валерый Сердзюкоў — родам з Гомельшчыны. І, што асабліва прыемна, усё пецярскае беларускае з вялікай любоўю адгукаліся аб нашай агульнай, цяпер далёкай ім Радзіме.

У гэтым няма нічога здзіўнага, — пракаментаваў сітуацыю член Беларускага грамадска-культурнага таварыства ў Санкт-Пецярбургу, доктар філалагічных навук, прафесар, загадчык аддзела рэдэкцый кнігі Расійскай нацыянальнай бібліятэкі Мікалай Мікалаев. — У 5,5 мільённым горадзе сёння жыве 100 тысяч беларусаў.

Адметна, вітаў удзельніца прэс-тура наш былы земляк на чыстоткаўскай беларускай мове, прызнаючы, многіх паставіў у нямёмае становішча. Як аказалася, Мікалай Віктаравіч па адзукі археалагі і ў свой час працаваў на раскопках старажытнага Навагрудка.

Паводле слоў Мікалаева, літаральна ў кожнай галіне навукі, культуры, мастацтва ёсць вядомыя, якія няўсё свет Санкт-Пецярбуржцы, якія непасрэдна звязаныя з Беларуссю. У музыцы — гэта Глінка, смаленскі беларус, у медыцыне — прафесар Пруск, віцэбраніч (многія чулі пра «кішоно Пруска» ў вуснах). Нават сумна вядомы тэратыст Грынявецкі, які здзейсніў удалы замак на жывіцы расійскага цара Аляксандра II, быў беларусам па паходжанні. Цікава, што ў гэтай гісторыі з'яўляецца яшчэ адзін беларус. Пасля

СВЯТАР ПРАПАНОЎВАЎ МІЛІЦЫЯНЕРУ... КАХАННЕ

У адзін з грамадскіх туалетаў Гомеля зайшоў міліцыянер і звярнуў увагу, што нехта падсоўвае яму ў кабінку такія парнаграфічныя здымкі, ад якіх не толькі вауць чыраванцы. Міліцыянер тут жа затрымаў яго і даставіў куды трэба. Пазней высветлілася, што гэта быў настаўніцкі аднаго з расійскіх храмаў, які такім вось макарам шукаў для сабе партнёра... па каханні. Дарчы, у яго канфіскавалі 27 парнаграфічных фотаздымкаў і... гумы фалаітамітар.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

Смяротнага ранення імператар жыў недзе каля чатырох гаўдін. Каб яго выратаваць, выклікаюць найлепшага траўматолога таго часу — генерал-маёра Багдановіча, ураджэнца Магілёўскай губерні, хірурга, які толькі што вярнуўся з руска-турэцкай вайны. З ім не маглі канкураваць нават царскія лекар-немцы.

Калі працігнуць гутарку пра ваенную галіну, нельга не ўгадаць, што адзін з міністраў абароны Расійскай імперыі быў беларусам. Сярод 320 партратаў знакамітай галерэі герояў вайны 1812 года ўсё нам належыць беларусам у чынах ад генерал-лейтэнанта да генерал-палкоўніка. Першы начальнік акадэміі генеральнага штаба Расійскай імперыі — беларус са Слуцкага павета. Уагоўле, у лобным ваенным вучылішчы ў той перыяд прысутнічаюць як курсанты-беларусы, так і выкладчыкі. Асабліва беларусы «акупавалі» ваенна-медыцынскую акадэмію. Першым начальнікам яе стаў прафесар з Вільні, і потым адна з кафедраў — фармакалогіі — аж у трох каленальных перадавалася ураджэнцам Беларусі.

Далей, мастацтва, Марыінскі тэатр. Славуты выканаўца Фёдар Стравінскі, бас, дарчы, бацька знакамітага кампазітара Стравінскага. Ды і кампазітар Дзмітрый Шостакавіч — беларус, Санкт-Пецярбургцаў у другім пакаленні. Тры сённяшнія прымы Марыінскі, сярод якіх знакаміты Ірына Гардзей, таксама беларусы.

У галіне інжынерства таксама многа выхадцаў з Беларусі. Так, усё добра ведаюць, што самы велічны храм Санкт-Пецярбурга — Ісакеўскай сабор — пабудаваны Агуст Мансферан. Але і тут ёсць чым ганарыцца беларусам: сістэму ацяплення і вентыляцыі храма зрабіў інжынер Лукашэвіч, віцэбраніч, а мазаікі сабора — Сцяпановіч з Маладзечна, за што атрымаў званне акадэміка архітэктуры.

Шмат знакамітых, уплывовых святароў у Пецярбургу як сярод праваслаўных, так і сярод каталікоў, былі выхадцамі з Беларусі. Так, перад адным з іх, Іванам Грыгаровічам, святаром Анчкавага палаца — смеяйнага палаца царскай сям'і, — на каленкі стаў сам імператар. Вядома, падчас царкоўнай службы. Таксама Грыгаровіч вядомы як гісторык, археограф, які склаў «Беларускі архіў старажытных грамад», стварыў чатыры тамы «Актаў гісторыі заход-

Гэтага беларускага горада са 100-тысячным насельніцтвам няма ні ў адным падручніку геаграфіі

Культурным згуртаваннем — яно існуе ўжо 19 гадоў. Узначальвае яго выдатны вучоны-энцыклапедыст, гісторык, музейнаўца, культуролаг, урач, доктар культуралогіі, кандыдат медыцынскіх навук, прафесар Валерый Грыцкевіч. На пасяджэннях супольна рэгулярна адбываюцца лекцыі і дыскусіі на тэмы гісторыі, культуры, літаратуры і мастацтва, вечары беларускай мазкі і кіно, канцэрты беларускай музыкі сустрачаюцца з выдатнымі дзеячамі беларускай культуры як з Беларусі, так і з Польшчы, Украіны, Чэхіі, ЗША, Швецыі і г. д.

На развітанне Мікалай Мікалаев правёў дэлегацыю беларускіх журналістаў у самае «намалепае» месца Расійскай нацыянальнай бібліятэкі (былой імператарскай публічнай бібліятэцы) — адрэс рэдкіх кніг. Кошт кожнай з іх — вага ў любой валюце свету папярочным курамі. Але грашыма выдатна на свае вочы убачыць экзэмпляр Скарынаўскай Бібліі 1517 года ці дарчунца да Бібліі Радзівілаўскай (Браскаў) 1563 года выдання (на фота)... У самой Беларусі гэта, на жаль, немагчыма.

— У Санкт-Пецярбургу вельмі шмат беларускіх матэрыялаў: значны адрэс бібліятэка Радзівілаўскай і Сапегі, творцаў мастацтва, і заначныя нейкімі канкрэтнымі гістарычнымі рэчамі, які дае гарматы «Вінаград» і «Эрбер», вывезеныя з палацу ў Нясвіжы, — адзначае Мікалай Віктаравіч. — Гэта, а таксама наяўнасць вялікай колькасці беларусаў, якія займаюць актыўную пазіцыю, стараюцца аднавіць свае сувязі з Радзімай, вывучаюць сваю гісторыю і развіваюць нацыянальную культуру і дазваляе мне называць Пецярбург беларускім. Увогуле, беларусы, ні тут, ні на Віцебшчыне ці Міншчыне ніколі не стануць рускімі, а вось зблытаюцца на сваю культуру, нацыянальную прыналежнасць, перастануць цікавіцца як Расію, так і ўсё астатні свет. Мы тут свае высокія зрабілі.

Сяргей ПРОТАС, Санкт-Пецярбург.

НІЯГАРСКІ ВАДАСПАД

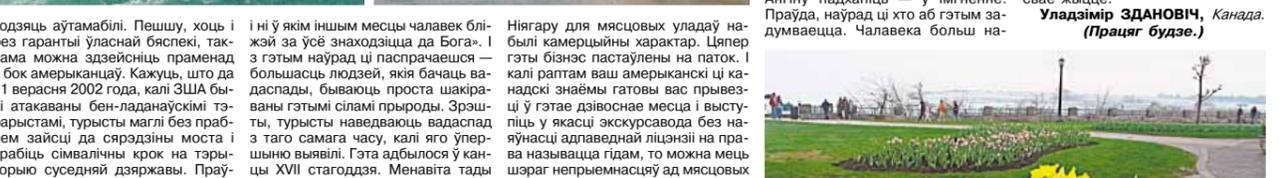

Канадскі вадаспад.

больш. Таму рызыкаваць з пешым паходам у Амерыку мы не сталі, хоць вельмі хацелася.

У дажджлівы дзень разгледзець не толькі амерыканскі бераг, але і водныя лавы, што сыплюцца з ракі Ніягара, не так проста. На адлегласці выцягнутай рукі на некалькі сотняў метраў у вышыню і шырыню шпеліца дымка з дробных кропляў вады, якія ўтвараюцца ў месцы падзення вады і проста не паспяваюць выпарыцца... Між тым, калі перафразаваць вядомага класіка, Ніягарскі вадаспад «дзівосны ў любую пагоду».

Яшчэ вядомы англійскі пісьменнік Чарльз Дзікенс у 1842 годзе ў час наведвання Ніягарскага вадаспаду адзначыў, што «было вар'яцтвам сказаць нешта аб гэтым дзівосным месцы». Потым дадаў: «Тут

Амерыканскі вадаспад.

азнаёміцца з гэтым цудам прыроды — з дапамогай функцыянальнага ўзбрацця на адкрытую пляцоўку ці ў тунэль. Менавіта з тунэля бачна сцяна вады, якая падае ўніз з ракі Ніягара, гэта — фантастычнае відзішча. Хоць і без залішняга экстрэму, але гэты спосаб азнаёмлення з Ніягарскім вадаспадам больш ашчадны, чым першы. Бо лодку не толькі моцна гоідае і разварочвае, але і бяскона залівае халоднай вадой і пакрывае густым пакрывам з мноства водных кропелек. Англіну падхапіць — у імгненне. Праўда, наўрад ці хто аб гэтым задумваецца. Чалавека больш на-

Ніягару для мясцовых уладаў набылі камерцыйны характар. Цяпер гэты бізнес пастаўлены на паток. І калі раптам ваш амерыканскі ці канадскі знаёмы гатовы вас прывесці ў гэтае дзівоснае месца і выступіць у якасці экскурсавода без наўняснасці адпаведнай ліцэнзіі на права называцца гідам, то можна мець шэраг непрыемнасцяў ад мясцовых сек'юрый.

Хоць часы, калі праз вадаспад праходзілі па канцыці пераглыталі яго на бочцы, даўно мінулі, усё ж ёсць некалькі спосабаў здзейсніць экскурсію да падножжа абодвух вадаспадаў. Амаль паўтара стагоддзя невялікія лодкі «Дэва-Туману» праходзяць па бурлівым водным рэчышчы, ідуць на Амерыканскі вадаспад і даходзяць да самага падножжа Падковападобнага канадскага вадаспаду. Яшчэ адзін варыянт больш цесна

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адакнацца за змест рэкламы нясучы рэкламадаўцы.

Газета адрэкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».

Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў у год. Тыраж 32 856 экз. 63850. Зак. № 3072. Нумар падпісанні ў 1930.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ по продаже имущества обращенного в доход государства

Организатор аукциона: Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, ул. Правды, 32

№ лота	Наименование объекта, его краткая характеристика	Место-нахождение объекта	Начальная цена (бел. руб.) без учета НДС	Сумма задатка (бел. руб.)	Условия проведения аукциона
1.	- Производственное здание: главный корпус № 1 площадью 9 145,5 кв.м.; - Здание склада УСПО и помещения малого зала площадью 406,07 кв.м.; - Здание производственного главного корпуса № 1а площадью 5 172 кв.м.; - Складская пристройка гальванического участка инв. № 2 производственного здания № 90 площадью 95,3 кв.м.; - Инженерные сети (тепловые сети, сети связи, водопровод и канализация, электрические сети); - Забор кирпично-металлический и асфальтобетонное покрытие; - Изолированное нежилое помещение № 10 (надземная часть) инв. № 3 (3-этажное, железобетонное и кирпичное) площадью 4 813 кв.м.; - Изолированное нежилое помещение № 2 инв. № 3а (1-этажное, железобетонное и кирпичное) площадью 751,9 кв.м.; - Здание ЦРП инв. № 59 с прилегающими передаточными устройствами (1-этажное, кирпичное) площадью 172,8 кв.м.; - Здание ТП РМЦ инв. № 95 с прилегающими передаточными устройствами (2-этажное, кирпичное) площадью 184,5 кв.м.; - Здание КТПЗ инв. № 97 с прилегающими передаточными устройствами (1-этажное, кирпичное) площадью 73 кв.м.; - Здание проходной инв. № 61 (1-этажное, кирпичное) площадью 31,1 кв.м.; - Асфальтовое покрытие площадью 5262,0 кв.м.; - Электросети протяженностью 2 735 м; - Наружные и подземные сети газоснабжения протяженностью 549,3 кв.м. (инв. № 85).	г. Витебск, ул. Зенко-вой, 1	3 341 856 209	100 255 686	без условий

Повторный аукцион состоится 27.06.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Витебск, ул. Димитрова, 36/7, актовый зал РУП «Витебский станкостроительный завод «Вистан».

- Для участия в аукционе приглашаются юридические и физические лица. Участнику необходимо подать заявление и подписать соглашение установленной формы.
- Лица, желающие принять участие в аукционе, к заявлению прилагают:
 - заверенные банком копии платежных поручений о внесении задатка;
 - юридические лица — доверенность представителя юридического лица, копию паспорта, нотариально заверенные копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации;
 - индивидуальным предпринимателям — нотариально заверенное свидетельство о государственной регистрации;
 - физическим лицам — паспорт, представителям физических лиц — паспорт и доверенность, удостоверенную нотариально.
- справку налогового органа об источниках денежных средств, расходованных на совершение имущественной сделки в соответствии с законодательством (для физического лица);
- организациям нерезидентам Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть проведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;
- организациям и физическим лицам — нерезидентам Республики Беларусь — документ о состоятельности, выданный обслуживающим его банком или иной кредитно-финансовой организацией с заверением в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык.
- представителям организаций и физических лиц — нерезидентам Республики Беларусь — легализованную в установленном порядке доверенность.
- Победителем торгов будет признано лицо, предложившее наиболее высокую цену. Лицам, не выигравшим торгов, задаток возвращается.
- Победитель аукциона обязан возместить затраты, связанные с подготовкой и проведением аукциона в размере, указанном в счет-фактуре. Победителем аукциона обязан оплатить организатору аукциона вознаграждение.
- Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: 210025, г. Витебск, ул. Правды, 32, каб. № 78 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Окончательный срок подачи заявления: 26.06.2008 г. до 17.30.
- Решение об отводе земельного участка принимается местными органами власти.
- Сумма задатка перечисляется на р/с организатора аукциона № 3012000009137 (в бел. руб.), № 3012000009469 (в дол. США) в ф-ле № 201 ОАО АСБ «Беларусбанк» г. Витебск, ул. Гоголя, 8, МФО 150801259, УНП 390477566. При перечислении денежных средств в иностранной валюте расходы по оплате валюты (перевод в белорусские рубли) возмещаются Победителем.

Контактный тел: (0212) 47 97 35, E-mail: vistavka_vcm@tut.by, www.vitinvest.biz
УНП 390477566

Уважаемые акционеры ОАО «Технобанк»

Настоящим уведомляем о принятии внеочередным Общим собранием акционеров ОАО «Технобанк», проведенным в очной форме 04 июня 2008 г. (Протокол № 3) решения о внесении изменений в устав ОАО «Технобанк», и о Вашем праве требовать выкуп акций, если это явилось следствием ограничения прав акционеров. Подана акционерами ОАО «Технобанк» заявления с требованиями о выкупе акций осуществляется в ОАО «Технобанк» в течение 20 рабочих дней с даты проведения Общего собрания акционеров (04.06.08). Требования о выкупе акций (либо уведомление об отказе от выкупа) удовлетворяются ОАО «Технобанк» в течение 30 рабочих дней с даты подачи заявления с требованием о выкупе акций.

Для получения дополнительной информации предлагаем обращаться в ОАО «Технобанк» по адресу: г. Минск, ул. Кротова, 44, телефон (017) 237 43 80

Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности № 11 от 27.10.2006 г. УНП 100706562

№ — 292 21 03, ул.Орловых карасанданай; у Брасе: 20 37 98, Віцебск: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 7 26 02, Магілёў: 32 74 31, Бухартарый: 292 22 03; прыём рэкламы тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.

http://www.zvyazda.by
e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Атары апублікаваных матэрыялаў нясуч адказнасць за падобі і дакладнасць фактаў. Іх мераванні не з'яўдаюцца супадаюць з мераваннем рэдцыі. Рэдакцыя па сваім мераванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдцыі.